KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $3.00
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 25 | "Keleivio" Telefonas: SO 8-3071 | SOUTH BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 21, 1950 | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. | Atskiro Numerio Kaina 7 Centai | 45 METAI

Amerika Duos Bilioną Dolerių Sąjunginininkams Ginkluoti

$1,222,500,000 Suma Skiriama Antriems Metams; 10 Nuošimčių Prezidentas Gali Skirti Savo Nuožiura; 75 Milionai Azijos Kraštams

Senato užsienių reikalų ir ginkluotųjų pajėgų komisijos 12 balsų prie O nubalsavo skirti antriems iš eilės metams Amerikos sąjunginininkams apginkluoti vieną bilioną 222 milionus dolerių. Iš tų pinigų 10% gali buti skiriami pagal Amerikos prezidento nuožiurą, kur yra didesnis reikalas, dargi ne Atlanto Pakto šalims, pavyzdžiui, Jugoslavijai, Ispanijai ar kuriam kitam kraštui, kuriam grestų pavojus iš rusų imperializmo. Bet tų pinigų skirimas turėtų buti daromas susitarus su Atlanto Pakto šalimis.

Tolimųjų Rytų kraštams, Kinijai ir jos kaimynams ginkluoti numatoma 75 milionai dolerių. Iš tų pinigų, pagal vyriausybės nuožiurą, bus ginkluojamos tos šalys, kurios Azijoje priešinasi Sovietų ekspansijai.

Kongresas dar šią savaitę balsuos įstatymą apie pratęsimą vyrų draftavimo į armiją. Dabartinis įstatymas apie vyrų ėmimą į kariuomenę galioja tik iki šių metų birželio mėnesio galo. Laukiama, kad kongresas įstatymą pratęs.

RUHRO SRITYJE BOLŠEVIKAI PRAKIŠO

Vakarinės Vokietijos šiaurinės Reino Vestfalijos valstijoj (Ruhro srityje) praeitą sekmadienį buvo vietos seimelio rinkimai. Pagal partijas balsuotojai pasisakė: 2,286,496 už krikščionius demokratus, 2,006,087 už socialdemokratus, 748,499 už "laisvuosius demokratus," 338,226 už komunistus, 466,499 už "centrą." Kitos smulkios partijos gavo mažiau balsų. Kartu visuotinas balsavimas nubalsavo konstituciją, kuri numato socializuoti stambiąją pramonę ir įvesti tikybines mokyklas.

GUBERNATORIAI SMERKIA McCARTHY

Žymųs republikonų partijos vadai, gubernatoriai Earl Warren iš Kalifornijos ir James H. Duff iš Pennsylvanijos, pasmerkė senatoriaus J. McCarthy vedamą purvinimo akciją prieš valstybės departamentą.

DINGO ORLAIVIS SU 15 ŽMONIŲ

Amerikiečių orlaivis su 15 žmonių kur tai dingo virš Venezuelos respublikos. Orlaivis gabeno misionierius ir jų šeimas. Paskutinį kartą orlaivis pasiskelbė birželio 9 d.

Europos Socialistai Dėl Schumano Plano

Praeitos savaitės gale Londone vyko Europos socialistų pasitarimas dėl "Schumano plano." Prancuzijos vyriausybė pasiulė derėtis dėl sujungimo plieno ir anglies pramonių po viena tarptautine vadovybe ir šį antradienį pradėta derybos dėl to pasiulymo. Anglijos socialistai atsisakė derybose dalyvauti. Dėl to ir vyko pasitarimai tarp Europos socialistų, kad surasdus bendrą nusistatymą tuo klausimu.

Socialistų pasitarimai nepriėjo prie vieningo nusistatymo. Anglijos Darbo Partija pasisakė prieš dalyvavimą derybose dėl Schumano plano, bet tikimasi, jog vėliau ir anglai prie to plano prisidės. Šiuo tarpu Europos socialistai sutarė reikalauti, kad anglių ir plieno gamybos sujungimas butų įvykdytas vartotojų ir gamintojų interesuose, nesiaurinant gamybos, dalyvaujant gamybos vadovybėj unijų ir vartotojų atstovams ir neleidžiant, kad sujungimas plieno ir anglies virstų į tarptautinį kartelį.

Bedarbių Dar Virš Trijų Milionų

Per paskutinius tris mėnesius bedarbių skaičius krašte žymiai sumažėjo, bet krašte vis dar yra 3,057,000 bedarbių. Iš viso dirbančiųjų skaičius gegužės mėnesį pasiekė 59,731,000. Darbo rinkoje birželio mėnesį pasirodė 1,700,000 jaunų žmonių, kurie baigę visokias mokyklas pradeda ieškoti darbo, todėl bedarbių skaičius laikinai padidės, bet, bendrai imant, darbų krašte daugėja ir bedarbių skaičius eina mažyn.

Sovietų Rusijos Pasigyrimai Yra Tušti

Amerikietis Arthur H. Compton, vienas iš žymiųjų fizikos mokslininkų, kalbėjo praeitą sekmadienį Berlyne apie atominę energiją ir ta proga jis sakė, kad Rusija gaminasi atomines bombas ir visai nevartoja atominės energijos "kalnams kilnoti." Rusai tik giriasi, kad jie atominę energiją vartoja "taikiems tikslams," nes vartoti atominę jėgą kalnams sprogdinti yra perdaug brangu ir daug pigiau yra kalnus sprogdinti chemine sprogstamąja medžiaga.

DVI SESUTĖS ŽUVO NELAIMINGAME BANDYME

Dvi jaunos sesutės, Alice ir Aileen Young C., tvenkinį ir abidvi nuskendo. Paveiksl bandė raitos perplaukti Santa Anita, N. bando atgaivinti jaunąją 12 metų seserį, be matyti, kaip daktaras su deguonies tanku pastangos buvo pavėluotos.

Jau Pasirašė DP Įstatymą

Praeitą penktadienį prezidentas Trumanas pasirašė kongreso priimtą DP įstatymo pakeitimą, pagal kurį į Ameriką bus įleidžiama iš viso 415,744 išvietintieji asmenys, tame skaičiuje 54,744 vokiečiai (Volksdeutsche), išvaryti iš Rytų Europos kraštų. Naujas įstatymas panaikina visą eilę suvaržymų numatytų senajame įstatyme, bet ir pagal naują įstatymą išvietintieji žmonės bus stropiai tyrinėjami, kad neatvyktų nepageidaujami ir "subversyviai elementai."

NEBEBUS KANDIDATU

New Yorko gubernatorius Thomas E. Dewey išbuvo 8 metus New Yorko gubernatoriu ir du kartu buvo kandidatu nuo republikonų partijos į prezidentus. Dabar jis pareiškė, kad nebebus kandidatu į gubernatoriaus vietą ir dėl sveikatos pablogėjimo trauksis iš politikos.

F. B. I. Gaudo Atominius Šnipus

Praeitą savaitę federalinė policija suėmė dar du atominius šnipus, inžinierių Alfred Dean Slack iš Syracuse, N. Y., kuris per karą davinėjo slaptas informacijas Maskvos šnipui, nesenai suimtam philadelphiečiui Harry Gold. A Slack dirbo sprogstamųjų medžiagų įmonėse ir davė rusams pavyzdžius naujai išrastos sprogstamos medžiagos. Kitas šnipas, kurį policija sugavo, yra David Greenglass, 28 metų, buvęs kareivis ir buvęs komunistinio jaunimo organizacijos narys. Jis per karą dirbo kaipo mašinistas atominėse dirbtuvėse ir davinėjo slaptas žinias tam pačiam Harry Gold. D. Greenglass sako, kad Amerika per karą buvusi "labai apsileidusi," kad nedavusi rusams žinių apie savo atominius ginklus, nes Rusija buvo "musų sąjungininkas." Tas šnipas Amerikos "apsileidimą" atitaisė ir pats davė rusams slaptas informacijas, kiek jis jų turėjo.

Praeitos savaitės gale FBI suėmė Kalifornijos Technikos Instituto vieną mokslininką, Rusijoj gimusį Dr. Sydney Weinbaum, kuris kaltinamas, kad užimdamas svarbią vietą nutylėjo, jog kadaise jis priklausė komunistų partijai. Jis traukiamas atsakomybėn už kreivą priesaiką.

SUŠAUDĖ KINŲ GENEROLĄ CHEN YI

Formozos saloje kinų nacionalistų teismas nuteisė generolą Chen Yi sušaudyti už išdavikišką bendradarbiavimą su kitų komunistais. Gen. Chen Yi prisipažino, kad jis vedęs slaptas derybas su komunistais. Tas generolas buvo pirmas Formozos gubernatorius po karo ir kurį laiką buvo krašto apsaugos ministeriu.

Orlaiviai Atvežė 5,000 Darbininkų

Iš Puerto Rikos į Michigan farmas orlaiviai atgabeno paskubomis 5,050 darbininkų darbams prie cukrinių runkelių. Šiemet 140,000 akrų žemės Michigan valstijoj buvo užsodinta runkeliais. bet dėl trukumo darbininkų gresė pavojus, kad runkelių derlius bus menkas. Paskubomis buvo sutelkti darbininkai Puerto Rikoje ir orlaiviais atgabenti į Tri-City, iš kur jie paskirstomi po runkelių laukus retinti ir ravėti burokus.

SOVIETAI PERRINKO SAVO "PREZIDENTĄ"

Aukščiausias Sovietas Maskvoje vėl perrinko Nikalojų Šverniką prezidiumo pirmininku. Tose pareigose Švernikas yra lyg ir Rusijos prezidentas, bet be jokios galios.

RAUDONŲJŲ VADAS

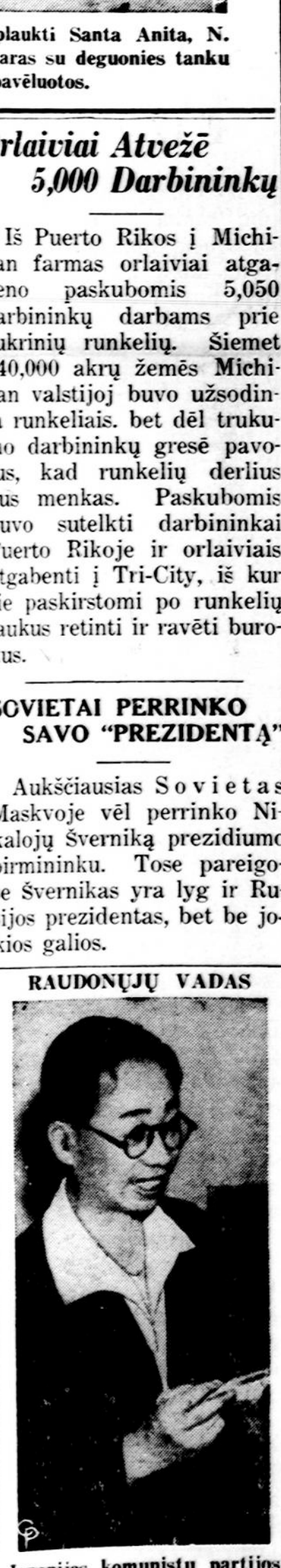

Japonijos komunistų partijos kontrolės komisijos pirmininkas, Esturo Shilino, skaito spaudos atstovams pranešimą apie persitvarkymą japonijos komunistų partijos vadovybėje po gen. MacArthur įsakymo išvalyti iš atsakomingųjų valstybės vietų žymiuosius komunistų vadus.

Kongresas Balsuoja Socialinio Draudimo Pagerinimą

Senatas Žymiai Pakelia Senatvės Pensijas; Įtraukia į Draudimą 10,000,000 Žmonių; Senatvės Apdraudą Mokės nuo $3,600 Metinio Uždarbio

Karo Vadai Tariasi Japonijoj

Amerikos krašto gynimo sekretorius, Louis Johnson, ir jungtinių štabų viršininkas, generolas Omar N. Bradley, sekmadienį atvyko į Tokio, kur jie turės eilę pasitarimų su generolu MacArthur ir jo bendradarbiais dėl Tolimųjų Rytų gynimo. Ypač bus aiškinamasi, kaip užtikrinti Amerikos saugumą po pasirašymo taikos sutarties su Japonija, ar reikalauti iš japonų kariškų bazių Amerikos ginkluotoms pajėgoms ir panašųs klausimai.

Gen. MacArthur siulo pagreitinti taikos sutarties su Japonija surašymą ir išsiderėti iš japonų kariškas bazes.

KURIA TROCKISTŲ INTERNACIONALĄ?

Jugoslavijos komunistų žymiausias teoretikas, Mošė Pijade, nesenai lankėsi Vakarų Europos sostinėse ir turėjo pasitarimus su įvairiais komunistų opozicijos žmonėmis. M. Pijade įkalbinėjo komunistų opozicijos žmones sudaryti "penktąjį internacionalą," kuris galėtų atsiremti Jugoslavijos partija ir diktatura ir neabejojamai rastų nemažai pritarimo tarpe Europos komunistų, kuriems jau spėjo įgrysti Maskvos diktatura ir Stalino popiežiškumas.

ARABŲ VALSTYBĖS PASIRAŠĖ SUTARTĮ

Penkios arabų valstybės —Egyptas, Sirija, Lebanonas, Arabija ir Jemen—pasirašė "saugumo paktą," pagal kurį visos jos turi imtis ginklų, jei kuri nors iš jų butų užpulta. Irakas to pakto nepasirašė, o Jordanija visai nedalyvavo pasitarimuose. Saugumo paktą dar turės patvirtinti arabų kraštų parlamentai.

300 MILIONŲ VANDENYLIO BOMBAI

Prezidentas Trumanas, pagal spaudos pranešimus, yra nutaręs kreiptis į kongresą ir prašyti 300,000,000 dolerių pagreitinimui tyrinėjimų ir gaminimo baisiosios vandenylio bombos.

Kartu su tuo skelbiama, kad prezidentas Trumanas vėl paskyrė tuos pačius atominės energijos komisijos narius, kurie iki šiol buvo. Paskirti: Sumner T. Pike, Gordon Dean, Thomas Murray ir Henry Dewolff Smyth.

Senatas šį antradienį pradėjo balsuoti įstatymą apie pagerinimą socialinio draudimo. Atstovų rumai jau seniau yra priėmę panašų įstatymą. Senai lauktas pagerinimas socialinio draudimo, ypač pakėlimas visiškai neužtenkamų senatvės pensijų, dabar jau eina prie įgyvendinimo.

Pagal senate svarstomą įstatymą socialinis draudimas bus praplėstas, į jį bus įtraukta dar 10,000,000 žmonių (dabar yra 35,000,000 apdraustųjų); senatvės pensijos, mokamos pagal socialinį draudimą, bus veik dvigubai pakeltos; įmokėjimas į socialinį draudimą reikės daryti nuo $3,600 metinio uždarbio (dabar imama tiktai nuo $3,000).

Galutinas įstatymas, kai jis bus priimtas, turės dar buti suderintas su atstovų rumų priimtuoju įstatymu.

Socialinio draudimo (senatvės pensijų) pagerinimui kongrese pritarė abejų didžiųjų partijų didžiuma.

Administracija jau pernai iškėlė siulymą, kad senatvės pensijos butų padidintos ir apdraustųjų skaičius padidintas, įtraukiant apie 20 milionų dabar neapdraustųjų žmonių. Kongresas visų administracijos siulymų nepriėmė, bet visgi sutiko tų pasiulymų dalį įgyvendinti.

NUOMŲ KONTROLĖ ŠEŠIEMS MĖNESIAMS

Senatas ir atstovų rumai sutarė nuomų kontrolę pratęsti šešiems mėnesiams, o po to leisti miestams, kurie nori, kontrolę pratęsti dar šešies mėnesiams.

Ispanija Nepripažįsta Sąžinės Laisvės

Ispanijos diktatura patvirtino savo patvarkymus, kad protestonų bažnyčios Ispanijoj neturi teisės daryti viešas procesijas, neturi teisės varyti propagandos, daryti rinkliavų ir negali kurti jokių savo tikybinių mokyklų. Franko vyriausybė sako, kad protestonų tarpe veisiasi "masoniškas sąmokslas."

Ginčijasi dėl Taksų

Atstovų rumai sumažino visą eilę akcyzinių taksų, bet kad valstybės pajamos nesumažėtų, ieško kitų pajamų šaltinių ir nori pakelti korporacijų mokesčius. Ginčai dėl taksų eina gana karšti. Prezidentas žada vetuoti bet kokį valstybės pajamų sumažinimą.

APŽVALGA

45 BILIONAI DOLERIŲ KARO REIKALAMS

Vyriausybės iniciatyva New Yorke pradėjo veikti Amerikos ukio karo atveju mobilizacijos klausimams studijuoti kursai. Kursus lanko pramonės, prekybos ir atsargos karininkų atstovai. Komanderis Greenholm skaitė paskaitą apie karo biudžetus.

"Sovietų Sąjunga," pareiškė lektorius, "karo reikalams išleidžia 45 bilionus dolerių į metus. Oficialiai karo reikalams biudžetas numatytas iš 79 bilionų rublių, kas pačiu rusų skaičiavimu, sudaro 20 bilionų dolerių arba 19 procentų visų valstybės išlaidų. Bet gerai pastudijavus sovietinį biudžetą, pasirodo, kad tai tik dalis karo reikalams skiriamų išlaidų. Pavyzdžiui, išlaidos atomų bomboms gaminti įjungtos į 'liaudies švietimo' išlaidas; karo aviacijos išlaidos įrašytos į 'sunkiosios pramonės' skyrių; karo reikalams kelių tiesimas įtrauktas į 'civilinės statybos' išlaidas."

Pranešėjas konstatuoja, kad tikros metinės Sovietų karo reikalams išlaidos siekia 180 bilionų rublių. Sovietų karo reikalams išlaidos su kaupu viršija visų Vakarų Europos valstybių drauge sudėjus karo reikalams skiriamas išlaidas. Kas dabar drįs tvirtinti, kad Stalinas ruošiasi naujoms agresijoms? Nieks, tik tie niekadėjai amerikonai "kursto karą," o rusai —jie piestu stoja už "taiką" ir ginkluojasi.

GENERALISSIMO GARBINIMAS

Prieš 150 metų mirė Rusijos carienės Katrės II laikų svarbiųjų plėšikiškųjų Rusijos karo žygių vadas, generolas Suvorovas. Carų laikais šį generolą, kad ir aukštindavo, bet su saiku, nors carai ir dvarininkai turėjo jam buti dėkingi už Pugačevo maišto likvidavimą. Tačiau carų generolų komunistinėj Rusijoj garbinimas jau pasiekė aukščiausio laipsnio. Štai šių metų gegužės 18 d. triukšmingai visoj Rusijoj buvo paminėta generalissimo Suvorovo 150 metų mirties sukaktis. Pagal "Latvju Zinas" (išeina Stockholme) informacijas, išklausytas iš Rygos per radio, kalbamos iškilmės vyko visoj Rusijoj ir baudžiavinės Rusijos generolo garbinimams nebuvo ribų. Pavyzdžiui, kad ir Rygos radiofonas, gegužės 18 d. savo programą pradėjo paskaita: "Didysis rusų tautos kariautojas Suvorovas." Radio paskaitos apie Suvorovą tęsėsi visą dieną.

Visuose muzėjuose jau įtaisyti generolo Suvorovo raudonieji kampeliai (sovietiškieji kampeliai atstoja ikonas—Red.). Universitete, be kitko, skaitytas referatas apie tai "Kaip "Emelijanas Pugačevas susitiko su Suvorovu." Rygos miesto taryba nutarė vieną miesto gatvę pavadinti Suvorovo vardu, mat seniau, carų laikais, Suvorovo vardu buvo vadinama dabartinė Krišjans Barono gatvė. (K. Baronas yra latvių tautos atgimimo tėvas, bet šis latvių mužikas ir dar mužiko vaikas negi prilygsta kilmingam baudžiavinės Rusijos generolui.)

Tas pats laikraštis rašo, kad šiuo metu Latvijos mokyklose vaikams kalte kalamas sakinys: "Aš didžiuojuos budamas rusu." "Latvju Zinas" ta proga apibudina padėtį ir sako:

"Panslavizmas, kvailiausis ir beprasmis, kaip niekados, švenčia savąją pergalę. Latvių laisvės kovų metas yra dingęs, kaip pasaka—apie jį galima visai tyliai pasakoti vaikams ir tai tik vakare prie užsklęstų durų."

Generalissimas Suvorovas, Katrės laikais, malšino prieš dvarininkus sukilusią rusų liaudį—baudžiauninkus, kuriems vadovavo Emelijonas Pugačevas. Dabartiniuose bolševikuose pirmauja ne Pugačevas, bet generolai. Dabartinis rusų komunistų pripažintas "didvyris" pridėjo savo leteną prie Lietuvos - Lenkijos jungtinės valstybės padalinimo. Komunistiniai rusų šovinistai dabar didžiuojasi anų laikų feodalų ir carų ištikimu bernu.

Kaip toli rusai nuėjo kitų tautų neapykantos ir naikinimo keliu, tas pats laikraštis rašo, kad Latvijos mokyklų valdybos viršininkas Gibietis kvotimų metu vengia vartoti posakį "latvių kalba," to posakio vietoje jis užsispyrusiai sako: "gimtoji kalba." Oficialiuose raštuose posakis "latvių kalba" senai nevartojamas. Už tai visiems kalama posakis "gražioji rusų kalba."

Štai jums rusiško komunizmo veidas.

AKROBATAI

"Vilnies" redaktoriai, kad įkvėpti savo skaitytojams, jog birželio penkioliktoji diena yra ne Lietuvos Kalvarijų diena, imasi akrobatikos ir meluoja, kad 1940 metais birželio 15 d. raudonoji armija įžygiavo į Lietuvą "kaipo liaudies draugas." To "draugo" žudikiški darbai nereikalauja įrodymų, net ir pati "Vilnis" nedrįsta dėl jų ginčytis.

Dabar "Vilnis" (Nr. 136) nusuko savo tuščias šnekas į kitą pusę ir naiviam skaitytojui, kad pateisinti Lietuvos okupaciją, pakiša štai kokią mintį, butent:

"Mat tuoj sueis dešimt metų, kai Lietuva nusikratė smetoninį režimą ir susitvarkė socialistiniu pagrindu."

"Vilnis," kaip tikras čigonas, vogtą arklį bejodamas, gindama bolševikiškąjį smurtą, pakiša Smetonos vadistinį režimą, kad pridengti staliniškąjį mongoliškąjį totalizmą. Ko verti abu totaliniai režimai, visi gerai žino ir lietuviškuoju smetonizmu jokiu budu nepridengsi ir nepateisinsi Lietuvos užgrobimo, jos apiplėšimo ir gyventojų sistematingo žudymo. Vistiek, kokių "štukų" neišgalvotų lietuviškieji bolševikai, birželio mėnesio 14-15 dienos bus minimos, kaipo Lietuvos okupacijos ir jos gyventojų naikinimo dienos. "Vilnis" kalba, kad Lietuva "susitvarkė socialistiniu pagrindu," bet nieks kalėjimo tvarkos nevadina socializmu.

KEIČIAMA TREMTINIŲ BUKLĖ

Spauda praneša, kad nuo liepos 1 dienos visos DP stovyklos Vokietijoj pereina vokiečių žinion. Skelbiama, kad perėję į vokiečių žinią, tremtiniai nenustosią DP ir emigracijos teisių. Drauge su šiuo DP pertvarkymu pasikeis lietuvių tremtinių medžiaginė, kulturinė ir teisinė buklė. Galimas dalykas, kad šis pakeitimas pareikalaus didesnio Amerikos lietuvių tremtiniais susirupinimo.

KIAULĖS DŽIAUGIASI DĖL STREIKO

Pennsylvanijoj kilo pieno išvežiotojų streikas. Iš tos priežasties farmeriai negali savo pieno parduoti ir šeria jį kiaulėms. Kiaulės, jei jų kas klaustų, tikrai patartų tokį streiką tęsti tolinu.

Po LSS Suvažiavimo

Iš sumanymų ir pasiulymų tenka atžymėti visiems žinotinas nutarimas. Nuo senų laikų musų organizacija buvo vadinama Lietuvių Socialistų Sąjunga, sutrumpintai rašoma LSS. Prieš porą metų suvažiavimas pakeitė Sąjungos vardą ir nutarė vadintis Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga. Po šio nutarimo daug kas abejojo, kaip trumpinti Sąjungos vardą. Šis suvažiavimas, pavadinimo suvienodinimui, nutarė, kad Sąjungos vardo trumpinimas paliekamas senas—LSS (Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga).

Rezoliucijų raportas ilgesnių diskusijų nesukelia, bet Sąjungos centro buveinės klausimu suvažiavimui teko pasikeisti nuomonėmis, mat iškilo du pasiulymai. Vieni siulė perkelti centrą į Bostoną, kiti gi buvo nuomonės, kad centras paliktinas Brooklyne, nes New Yorko rajone lietuvių kolonijos skaitlingesnės ir LSS organizuotumas didesnis. Balsavimas šį klausimą išsprendė Brooklyno-New Yorko naudai.

Centro Komiteto narių skaičius pakeltas iki 11, iš jų 7 renkami iš New Yorko rajono, kad, reikalui esant, Centro Komiteto didžiuma galėtų greit susirinkti ir išspręsti butiniausius klausimus. Likusieji keturi Centro Komiteto nariai atstovaus Bostono ir Chicagos rajonus.

Kadangi C. Komiteto posėdžiuose dalyvaus Lietuvių Socialdemokratinio Jaunimo (LSDJ) ir Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienių Delegaturos atstovas, tai C. K. narių skaičius yra padidėjęs. Dar tenka atžymėti, kad į Centro Komitetą išrenkami n a u j i žmonės iš tremties, tai socialdemokratai iš veikusios Vokietijoj Lietuvos Socialdemokratų Partijos narių tarpo, prieš tulą laiką atvykusių į J. A. Valstybes. Socialdemokratuose nėra "senųjų" ir "naujųjų" klausimo, priešingai, senosios ateivijos draugai daug laukia iš jaunųjų ir jiems jokių kliučių nedaro, kad pastarieji įsijungtų į čionykštį lietuvių socialdemokratinį sąjudį, lygiai nemažas atkeliavusiųjų skaičius tuojau įstojo į LSS ir čia aktingai veikia. Ta pačia proga tenka atžymėti ir priminti buvusiems LSDP Vokietijos organizacijos tuliems nariams, kurie j a u susirado pastovesnę gyvenimo vietą, kad jie tuojau įsijungtų į vietines LSS kuopas, o vietose kur kuopų nėra, tuojau užmegstų atatinkamą ryšį su artimiausia LSS kuopa arba registruotųsi pas LSS centro sekretorių (adr.: J. Buivydas, 8620 75-th str. Woodhaven, N. Y.).

Antrą suvažiavimo dieną, vėlokai vakare, suvažiavimas baigiamas. Kaip j a u minėjau, atrodė, kad jis galėjo dar vienai dienai savo darbus pratęsti, bet atvykusieji visi darbo žmonės, todėl turi buti laiku namuose ir todėl tenka pasitenkinti tomis dviem posėdžių dienomis.

Besikalbant su atsakingais LSS žmonėmis, negaliu čia neminėti kai kurių jų nusiskundimų, pavyždžiui, nusiskundžiama, kad k a i kuriose vietose esama narių, kurie vis dar negali išsijudinti ir pradėti platesnės veiklos vietose, nors t o j i veikla nedaug iš tokių draugų tereikalauja. Kitą vertus, kuopų susirinkimuose, bendromis pastangomis, galima išsiaiškinti tokius klausimus, kurie į viešumą neišeina, bet kurie sąmoningam žmogui žinotini. Šiuo požiuriu organizacijos nauda yra didelė, todėl v i s i, kas nori sąmoningai gyventi ir kovoti, teeina į LSS.

Svarstytus klausimus teks įgyvendinti naujam Centro Komitetui su visų narių pagalba, tad baigdamas LSS suvažiavimo darbų apžvalgą, palinkėsiu naujai musų Sąjungos vadovybei ryžtingai imtis darbo ir per sekamą dvimetį daug pasidarbuoti ir daug laimėti.

Delta

Nauji Leidiniai

"Nemunas," mėnesinis "nepriklausomas kulturos žurnalas," redaktorius Liudas Dovydėnas, redakcinė kolegija: Vytautas Alantas, Vytautas Alseika, Dr. Jonas Balys, Jeronimas Cieėnas, Bronys Raila, Vincas Trumpa ir Henrikas Žemelis. Kaina metams $4.80, atskiro numerio 45c. Adresas: 2248 W. Coulter St., Chicago 8, Ill.

Pirmame "Nemuno" numery yra įdėti paaiškinimai apie žurnalo tikslus ir eilė straipsnių, eilių ir informacijų. Iš straipsnių minėtina: H. Žemelis—"Spaudos Keliai Tremtyje"; V. Trumpa—"Keletas Pastabų Apie Atgailą"; V. Alseika—"Kulturinio Tremties Darbo Paraštėje." Yra du L. Dovydėno vaizdeliai—"Paparčio Žiedas" ir "Su Minia ir Aukščiau Minios."

—:—

THE RED STAR (Raudonoji Žvaigždė), bolševikų žiaurumo vaizdai.

Vokietijoj išleista knyga "The Red Star" (Raudonoji Žvaigždė) pavaizduota nuotraukom iš tikrų, nepramanytų atsitikimų, parodo bolševikų žiaurumą pilnoje šviesoje; sužymėta vardai nukankintųjų ir vietos. Šios knygelės aprašomų vaizdų komunistai negali vadint melais, nei prasimanymais; nuotrauka, kaip veidrodis, parodo ką matė. Knyga anglų ir lietuvių kalbomis. Šią paveiksluotą k n y g ą kiekvienas lietuvis privalo matyti ir turėti; joje telpa neužginčytini ir neužslėpiami davadai Stalino komunistų žiaurumo. Tai karti tulžis Stalino batlaižiam.

Knygą galima užsisakyti: A. Jasinkas, Hermannstr. 51, Detmold, British Zone, Germany.

—A. R.

DP Turi Duoti Valdžiai Raportą

Visi išvietintieji asmenys, atvykę į Ameriką pagal DP įstatymą, turi iki birželio 30 d. duoti DP Komisijai Washingtone pusmetinį raportą. Iš viso reikia duoti 4 pusmetinius raportus.

Tremtiniai atvykę šiais metais po gegužės 2 d. raporto dar neduoda. Formuliarai raportams yra gaunami visuose Imigracijos ir Naturalizacijos ofisuose. Raportas reikia pasiųsti tarp birželio 14 ir 30 dienų į Washingtoną, Displaced Persons Commission, 718—18th St., Washington 25, D. C.

Raportas vadinasi "Semiannual Report of Immigrant Displaced Person," jame reikia paduoti vardą ir pavardę, savo ir šeimos, atvykimo laiką, svetimtaučių registracijos numerį ir darbo vietą ir reikia atsakyti, ar imigrantas gauna normalų atlyginimą už savo darbą.

Pakalbinkite kaimynus ir draugus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams $3.

Kas Savaitė

"Revoliuciniai Ginklai"

Jau kelintą savaitę Amerikos spauda džiaugsmingai rašo apie naujus revoliucinius ginklus, kuriuos mokslininkai šioje šalyje išrado ar baigia ištobulinti. Tarpe tokių nepaprastų ginklų esą naujos prieštankinės kanuolės, atominė artilerija ir nepaprastos "vedamos" bombos, kurios elektroniniais prietaisais "suranda" taikinį tolimose tolybėse. Visi tie naujausieji ginklai esą gynimosi pobudžio ir, kai jie bus pradėti masiniai gaminti, tada rusų 40,000 tankų, šimtai divizijų ir galinga artilerija nebesudarys neįveikiamo pavojaus Vakarų Europai. O todėl ir taikos perspektyvos pagerėsiančios.

Taip plinta "gynimosi" optimizmas. Prancuzai kadaise turėjo Maginot liniją, kuri visuose jų kariškuose samprotavimuose buvo "didžiausioji apsauga." Amerikiečiai po karo turėjo "atominę bombą," kuri viską lemdavo. Dabar atsirado "revoliuciniai ginklai," kurie padarysią perversmą karo technikoje ir užtikrinsią taiką.

Atrodo, kad vasaros atostogoms ramiau praleisti reikia kuo nors nuraminti rusiškos karo mašinos keliamą nerimą.

⋈

"Karo Potencialas"

Įvairųs žinovai dar tvirtina, kad rusai nė iš tolo negali lygintis su Vakarų karo potencialu. Vakarai gali pagaminti per metus 200 milionų tonų plieno, o rusai gali pagaminti per metus tiktai 50 milionų tonų. Vakarų pramonės produktingumas esąs penkis kartus didesnis, kaip Rusijos ir rusų pajungtų kraštų gamybos pajėgumas. Vakarai galingesni yra ir maisto ir visais kitais atžvilgiais. Vien aliejaus Vakarai iškasa 7 kartus daugiau, kaip Rusija.

"Karo potencialo" argumentas skamba labai įspudingai. Bet jei rusai iš 50 milionų tonų plieno pusę perdirba į kanuoles, tankus ir panašius pabuklus, o Vakarai savo plieną paverčia į automobilius, namus, traktorius, gelžkelių bėgius ir panašias gerybes, tai rusų karo potencialas ne tik nėra mažesnis, kaip Vakarų, bet dargi didesnis. Todėl ir šitas argumentas tinka tik nervams nuraminti, o ne laisvojo pasaulio saugumui užtikrinti. Kanuolė lauke yra nepalyginamai vertingesnė, negu 10 kanuolių, kurias galima kada nors padirbti.

⋈

Europos Socialistai

Anglijos Darbo Partija pareiškė, kad ji šiuo metu nemato galimybės dėtis prie planuojamo ir prancuzų pasiulyto Europos plieno ir anglies gamybos sujungimo po viena "viršnacionaline" vadovybe. Anglijos socialistai mano, kad sujungimas pagrindinių gamybos šakų butų galimas tiktai planingame ukyje ir socializavus pagrindines ukio šakas. Be to, Anglija turi ankštus ekonominius ryšius su Britų Bendruomenės kraštais ir todėl įsijungti į Europos ukį Anglijai yra sunku.

Prancuzijos s o c i a l i s t ų partija dėl to anglų nusistatymo pareiškė "apgailestavimą," nes, prancuzai sako, jei laukti, kol visų Europos kraštų pagrindinės ukio šakos bus nacionalizuotos, tai Europos sujungimas bus atidėtas nenumatomai ateičiai.

Nežiurint į skirtingas pažiuras dėl Europos suvienijimo, prancuzų socialistai praeitos savaitės gale dalyvavo Londone pasitarime su anglų socialistais ir bandė atvirai išsiaiškinti savo skirtumus. Tų pasitarimų rezultatai parodys ar nacionaliniai skirtumai bus stipresni, negu skelbiamas socialistų tarptautinis solidarumas.

⋈

Unijų Valymasis

CIO unijų egzekutyvinė komisija praeitą savaitę ketvirtadienį išmetė iš savo eilių dar dvi unijas—Amerikos Komunikacijos Asociaciją ir Kailių ir Odų Darbininkų Uniją. Abidvi unijos yra negausios nariais ir visą laiką sekė komunistų partinę liniją.

Jau aštuonios unijos išmestos iš CIO unijų šeimos už bolševikišką politiką po pernykščių metų lapkričio mėnesio konvencijos nutarimo apsivalyti. CIO eilėse dar yra trys unijos, kurios kaltinamos bolševikiškumu ir jos taip pat bus išvalytos.

CIO nutarimas apsivalyti nereiškia, kad apkaltintosios unijos yra tiktai pašalinamos. Jos ir pavarytos iš bendros darbininkiškos šeimos visvien lieka kenksmingos darbininkų judėjimui. Todėl, po išvarymo, CIO deda pastangas išvalytųjų unijų darbininkus vėl patraukti į savo eiles ir per tų unijų bolševikuojančias galvas agituoja darbininkus grįžti į demokratinį darbininkų judėjimą. Tuo budu bolševikai yra išskiriami iš darbininkų judėjimo ir liks aiškiai išdavikiška svetimos šalies agentų gengė.

⋈

Lenkijos Sienos

Rytinė Vokietija ir Lenkija, Maskvos laiminamos, padarė sutartį, kuri pripažįsta dabartines vakarinės Lenkijos sienas, kaipo pastovias Lenkijos-Vokietijos sienas, palei Odros-Nisos upes.

Dėl tos sutarties smarkiai protestuoja vakarinės Vokietijos vokiečiai. Jie šaukia, kad jie NIEKADA nepripažins dabartinių Lenkijos sienų. Taip vokiečiai šaukė ir dėl Versalio nustatytų Lenkijos sienų.

Bet įdomu, kad ir Amerika su Anglija staiga "protestuoja" prieš Lenkijos sienas. Vakarų geradariai, kurie apkarpė Lenkijos sienas, lenkų net neatsiklausę, o paskui ir visą Lenkiją padovanojo maskoliams, dabar staiga susirgo padorumo liga ir vėl norėtų Lenkijos sienas reviduoti, bet jau vokiečių naudai. . . . Atrodo, kad tai yra geriausias budas Lenkiją laikyti rusiškame tinkle.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

Kas Girdėt Chicagoje

Prezidentas Mirė Sostinėje

Trečiasis Lietuvos prezidentas Dr. Kazys Grinius savo dienas baigė viso pasaulio lietuvių sostinėje—Chicagoj. Visi čia iš anksto žinojo, kad to garbingojo lietuvio sveikata menkėja, kad jo gyvenimo siulas ilgai netvers, bet žinia apie jo mirtį visvien visus labai sukrėtė.

Pirmuose pranešimuose apie jo mirtį nebuvo minėta apie jo laidotuves. Todėl kilo visokių spėliojimų. Visi žinojo, kad Dr. Grinius buvo laisvų pažiurų žmogus. Todėl daugelis sakė, kad jis bus laidojamas be bažnytinių ceremonijų. Buvo ir tokių, kurie prileido, kad velionis bus lydimas į bažnyčią, bet laidojamas Tautiškose Kapinėse. Tikro laidojimo budo niekas neatspėjo.

Laidojimo komitetą buvo bandoma sudaryti iš atstovų nuo visų srovių. Bet katalikai atsisakė dalyvauti tame komitete. Tiesa, tai nebuvo koks boikotas, ar nepaisymas. Pašarvoto velionio lankytojų tarpe buvo daug katalikų, tarpe kitų ir p. Leonardas Šimutis, "Draugo" redaktorius.

"Naujienų" aprašyme apie buvusio Lietuvos prezidetno Dr. Kazio Griniaus laidotuves buvo parašyta, kad tos laidotuvės buvo nepaprastai įspudingos ir kad dalyvavo didelės žmonių minios. Tas pasakymas nėra perdėtas.

Nuomonės dėl velionio kuno sudeginimo pusėtinai įvairavo. Štai keletas faktiškų pareiškimų:

—Aš katalikas. Bet jei buvusis prezidentas butų laidojamas Tautiškose Kapinėse, tai ne tik pats važiuočiau, o sukviesčiau ir savo draugus. Į krematoriumą nevažiuosiu.

—Jei buvusis prezidentas nebutų deginamas, o palaidotas Tautiškose Kapinėse, tai tų kapinių prestižas butų labai pakeltas.

—Buvusiam Lietuvos prezidentui palaidoti Tautiškos Kapinės butų dykai suteikusios vietą. O jei norėta, kad jo kunas butų pergabentas į išlaisvintą Lietuvą, tai but buvę galima specialiai išbalzamuoti ir palaidoti į specialiai priruoštą kapą.

—Amerikoj nėra įprasta kunus deginti. Tą daro tik kai kurie kraštutininkai. Negirdėta, kad koks valstybininkas butų susideginęs. Todėl buvusio Lietuvos prezidento sudeginimas amerikiečiuose daro neigiamą įspudį. O tai negerai.

Pamatų Prakasimas

Sekmadienį, birželio 11 d. įvyko naujųjų šv. Kazimiero akademijos rumų pamatų prakasimo ceremonijos. Kadangi Chicagos miesto majoras yra airis katalikas, tai tose katalikiškose ceremonijose dalyvavo ir jis.

Oras pasitaikė gražus, tai ceremonijos pavyko.

Žemė, ant kurios nauji rumai bus statomi, užima visą bloką. Ta žemė guli greta ploto, kuriame randasi senasis vienuolynas. Tai iš to senojo vienuolyno bulvaru maršavo vienuolės su buriu kunigų priešakyje. Maršavo ir akademikių burys. Reikia atiduoti kreditą, kad šalia nešamos Amerikos ir akademijos vėliavų matėsi ir lietuvių tautiška vėliava. Toliau reikia atiduoti kreditą, kad po Amerikos himno buvo sugiedotas ir Lietuvos himnas.

"Draugas," rašydamas apie tas ceremonijas, pareiškė, kad naujieji akademijos rumai atsieisią apie pustrečio miliono dolerių. O marijonai savo statybai yra užsimoję surinkti tris milionus dolerių.

Kaip žmonės įvertina tas religines statybas? Va, nugirstas pasikalbėjimas:

—Iki šiol turėjome lietuvišką židinį, o dabar nauju pastatu tą židinį padvigubinsime.

—Čia ne lietuvybės, o nutautinimo židinys.

—Šalin su tokia kalba. Kaip gali įrodyti, kad čia nutautinimo židinys?

—Aš esu sekęs akademikes besirenkančias ir besiskirstančias. Taipgi esu sekęs akademijos sode žaidžiant. Niekad nesu jų girdėjęs lietuviškai šnekant.

—Tai bent religinį židinį turėsime.

—Jei religija terupi, tai kam tos milžiniškos pastangos savas mokyklas turėti? Naudokimės amerikoniškomis katalikiškomis mokyklomis.

—Savose mokyklose šį tą lietuviško turėsime. O amerikoniškose nei to neturime.

—Milionus dolerių turime sudėti, kad šį tą lietuviško turėti. Kur čia išskaičiavimas? Tuos milionus dolerių, kuriuos sudedame nutautinimo židiniams, sunaudokime tiesiog lietuvybės palaikymo ir lietuviškos kulturos reikalams. Turėsime kitokius vaisius ir už daug mažesnes aukas.

—Bet kur religijos mokslai bus dėstomi?

—Amerikoniškose katalikiškose mokyklose. Be to kas iš tokios religijos, kuri murams reikalauja milionų dolerių, o badaujantiems, ligoniams, našlaičiams tremtyje ir Lietuvos laisvinimui skiria tik trupinius?

—Aš noriu papildyti jusų kalbas. Šiandien čia ant "stando" be kitų kalbėtojų buvo adv. Antanas Olis. Jis Amerikoj gimęs, Lietuvos nematęs. Jis nelankė čia "lietuvybės židinių." Jis nelankė lietuviškų mokyklų. O kokį priekaištą gali padaryti jo lietuviškai kalbai ar jo lietuviškumui? Ar daug rasime tokių, kurie čia lankė lietuviškas parapijines mokyklas ir akademijas ir taip gražiai lietuviškai kalbėtų, kaip Olis, tų mokyklų nelankęs?

Skautų "Good Time"

Lietuvių Marquette Parke, kur randasi Dariaus-Girėno paminklas, stovyklavo skautai. Buvo pastatyta keletas šimtų palapinių. Ir vieną jų stovyklavimo vakarą, birželio 9 d., buvo užėjęs antras didžiausias šio pavasario lietus su baisiu žaibavimu ir smarkiu nuolatiniu griaustinio tratėjimu. Skautams buvo didelis išmėginimas. Savo palapinėse jautėsi, kaip žuvys ežere. Ir jiems tai buvo "good time." Per šį lietų daugelio namų rusiai antru kartu turėjo vandens.

Laisvamanis.

LENGVAS BUDAS . . . IŠMOKTI ANGLIŠKAI

ANGLŲ KALBOS VADOVĖLIS su paaiškinimu, kaip yra tariamos įvairiose konsrtukcijose angliškos raidės; su žodžių linksniute, su gramatika ir su lengvais pasikalbėjimais ieškant darbo, nuėjus krautuvėn, pas siuvėją, pas daktarą, restoranan ir tt.

KAINA 35 CENTAI, kuriuos galima prisiųsti pašto ženkleliais.

KELEIVIS
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

LANKO VYŠNIAS, KURIAS DOVANOJO AMERIKAI

Yukio Ozaki, 92 metų japonų politikierius, su savo dukteria ir sunumi, lanko vyšnias Washington'o, D. C., vadinamame Tidal Basin. Tas vyšnias jis pats padovanojo Amerikai prieš 45 metus, kaipo padėkos ženklą už tarpininkavimą atstatant taiką tarp Japonijos ir Rusijos 1905 metais.

WATERBURY, CONN.

Padėkos Šventė

Buvusių Tremtinių draugija birželio 25 d. čia organizuoja "padėkos švente" tremtinių geradariams. Tą dieną po pietų parapijos salėj įvyks iškilmingas padėkos aktas, nuotaikai pritaikyta meninė dalis ir bičiuliškas pobuvis su užkandžiais ir bufetu. Pobuvis rengiamas atsidėkojant geradariams, kurie gelbėjo savo tautiečiams Vokietijoj ir padėjo atvykti į šią šalį.

Padėkos šventėn kviečiami tremtinių iš anksto užregistruoti geradariai. Waterburio tremtiniai mano, kad ir kitų miestų tremtinių organizacijos galėtų tokiu pat budu su savo "sponsoriais" susitikti prie draugiško pobuvio stalo ir tuo parodyti geraširdžiams savo padėką.

SIULO TĘSTI GERĄ DARBĄ

Praeitą penktadienį prezidentas Trumanas priėmė 400 CIO unijų Politinės Akcijos Komiteto atstovų Baltajame Name ir jiems linkėjo tęsti "gerą darbą," aiškinti žmonėms politinius klausimus ir kvietė juos atsiminti, kad "rinkimai yra lapkričio mėnesį pirmą antradienį."

CIO unijų Politinės Akcijos Komitetas (PAC) nusistatė šių metų rudens rinkimų kampanijai sukelti iš CIO unijų narių vieną milioną dolerių. PAC politinėj veikloj dirba sutartinai su Amerikos Darbo Federacijos "Politinio Auklėjimo Darbo Lyga." Tikslas yra paremti tuos kandidatus, kurie atstovauja prodarbininkišką politiką.

Kreipkitės pas tuos, kurie skelbiasi "Keleivyje."

solistai, duetai, tautiniai šokiai ir deklamacijos. Per tą laiką, jau minimo kolektyvo dėka, Lewistono Tremtiniams Apgyvendinti Komitetas turėjo per 400 dolerių pajamų ir padarė šiuos išmokėjimus:

$240 Tautos Fondui; $50 600 ukininkų iš Europos atgabenimui Amerikon išlaidoms padengti; $40 Europoje likusiems tremtiniams džiovininkams gydyti; $60 išmokėta dviems tremtinių šeimoms pašalpos po $30 kiekvienai.

Kaip teko patirti, to kolektyvo nariai yra tos nuomonės, kad parengimų metu, nežiurint ar tai butų vakarienės, koncertai ar kitokie, gauti pinigai yra visuomenės pinigai ir jų sunaudojimas nevisuomeniškiems reikalams yra lygu visuomenės pinigų pasisavinimui. Todėl šio kolektyvo nariai atsisakys pildyti programą tokiai organizacijai, kuri gautus pinigus išleidžia tos organizacijos uždaruose pasilinksminimuose. Tokie veiksmai nesiderina su visuomenine veikla.

Tenka palinkėti kolektyvo nariams įgyti naujos energijos vasaros pertraukos metu, kad atėjus rudeniui vėl pasišvęsti visuomeninei-kulturinei veiklai.

Daug saulės ir poilsio, jaunime!

Vaišnoris.

Tenka pasidžiaugti, kad Lewistone nuo šios blogybės sekėsi išsisukti, nors ir čia kai kas deda tamsių pastangų lietuvius krikdyti.

Gegužės 28 d. Greene, Me., vienuolyno miškelyje įvyko tikrai jauki Lewistone veikiančio kuklaus meno kolektyvo sezono uždarymo gegužinė, į kurią suvažiavo kolektyvo žmonės ir jų kviesti giminės ir svečiai. Čia kiekvienas atvykęs atsigabeno ir savo stalo gerybes, todėl prie bendro stalo susėdę maloniai leido laiką, gi gausus jaunimas savo jaunatvišku veržlumu dažnai nutraukdavo senesniųjų pašnekėsius savo galinga lietuviška daina.

Ir ką gi mes matome prie šio stalo? Krykštaujančio jaunimo tarpe mes matome 50% Amerikoje gimusio jaunimo ir tiek pat naujai atkeliavusiųjų iš užjurio, kurie dabar sudarė vieną lietuvišką šeimą.

Kolektyve aktyviai dalyvauja ir vienas kraujo brolis, kuris net nesupranta lietuviškai, tačiau jaučiasi esąs lietuviu ir mielai talkininkauja tautinių šokių grupėje. Dabar jis puikiai šoka "Kubilą" ir "Kalvelį."

Prie jaukaus stalo buvo jautriai pagerbta Amerikos lietuvaitė, aktyvi choro ir tautinių šokių dalyvė, Babra Ašmeraitė, kuriai tą dieną sukako 14 metų amžiaus. Jai buvo įteikta gėlių puokštė ir sugiedota "Ilgiausių metų." Matėsi, kaip Babros motinai, taip pat gimusiai ir užaugusiai Amerikoje, giedant "Ilgiausių metų," riedėjo per skruostus džiaugsmo ašaros.

Vakarienei gerai įpusėjus, Tremtiniams Apgyvendinti Komiteto vardu buvo įteikta kiekvienam kolektyvo nariui, to paties meno kolektyvo grupinė nuotrauka, kaipo padėdos ženklas, už suruoštus parengimus to komiteto naudai, kurių metu buvo gauta gražaus pelno.

Šis, skaičiumi negausus, kolektyvas, per nepilnus šešius mėnesius, davė šešius pasirodymus, kurių tarpe du scenos veikalai, choras,

Tremtinių ir Čia Gimusio Jaunimo Bendradarbiavimas

Spaudoje ne kartą matėme apgailestavimų, kad truksta ryšio tarp naujųjų ir senųjų ateivių, ypatingai meno veikloje: naujieji ateiviai vengia stoti aktyviais nariais į jau veikiančius Amerikos lietuvių sukurtus meno veiklos ratelius ir steigia atskirus meno židinius, nes, girdi, Amerikos lietuviai kažkaip iš aukšto žiurį į buvusius DP.

Kas Nauja Brooklyne

LSS 19 Kuopos Susirinkimas

Birželio 9 d. brooklyniečiai socialdemokratai laikė Lietuvių Atletų Klubo patalpoje savo mėnesinį susirinkimą. Po Bostone įvykusio suvažiavimo, kuriame penki delegatai ir dar kone dvigubai tiek narių iš kuopos, kaipo Centro Komiteto nariai arba pavieniai stebėtojai dalyvavo, o taip pat ir po Brooklyne įvykusių kuopos rengtų Dr. Pijaus Grigaičio ir drg. Antano Škėmos prakalbų, susidomėjimas šiuo susirinkimu buvo didelis ir dalyvavimas gausus. Susirinkimui pirmininkauti išrinktas adv. drg. Steponas Briedis, sekretoriavo drg. Jonas Vilgalys. Susirinkę socialdemokratai ir prijaučiantieji, liudėdami mirusio musų Lietuvos valstybės prezidento Dr. Kazio Griniaus, pačioje susirinkimo pradžioje, drg. J. Glaveskui pasiulius, išreiškė pagarbą atsistojimu ir tylos bei susikaupimo minute žymiausiai demokratinės Lietuvos valstybės galvai.

Toliau, susirinkimo eigoje, paminėta ir musų tautos liudesio diena, birželio keturioliktoji. Drg. Dr. Jonas Valaitis savo kalboje paprašė visų įsisąmoninti, jog tą dieną pradėtas istorijoje negirdėtas ir nematytas smurtas ne tik prieš pavienį žmogų, bet prieš ištisą tautą, kada gražiausiais obalsiais prisidengusios tamsios NKVD jėgos neįsivaizduotinu žiaurumu, klastingumu ir sistematingumu ėmėsi naikinti visą musų tautą. Tas pats naikinimas tebesitęsia iki pat šių dienų. Nei gedulingomis pamaldomis, nei bado protestais ar kitomis pasyvaus pasipriešinimo priemonėmis mes tam naikinimui, kuris ištiko musų tautą ir kitas tautas už geležinės uždangos, nieko nepadarysime—bus tai tik žirnių mėtymas į plieninės NKVD kankinimo kameros sienas. Tegu ši liudesio diena suburia visus laisvę mylinčius žmones dar intensyvesnei kovai su bolševizmu, visais jo pakalikais ir papirktais agentais bei kitokiais reiškiniais, einančiais išvien su musų tėvynės pavergėjais. Visas kraujo aukas kovoje su bolševizmu, visus skaitlingus žuvusius nuo jo teroro tėvynėje arba šaltose Sibiro katorgose, o taip ir tebevargstančius vergijoje mirčiai pasmerktuosius, pagerbta susikaupimo minute.

Kuopos delegatai, buvę Sąjungos suvažiavime, davė pranešimus apie suvažiavimo darbus bei įspudžius, kurie buvo kuo geriausi ir parodė, kad lietuviškoji Amerikos socialdemokratija yra pakilusi ir ypač paskutiniu metu žengia pirmyn, nes sustiprėjo naujomis darbo jėgomis iš tremties, ypač jaunimu. Suvažiavimas buvęs gausus dalyviais, turtingas ir turiningas savo nuveiktais darbais ir iškilusiomis idėjomis ir praėjo pakilioje dvasioje ir kovingoje nuotaikoje. Kaip tik L. S. Sąjungos ateities uždavinių gausumas ir apimtis konstatuota kaipo priežastis to pakilimo. Svarbiausi Sąjungos uždaviniai šiuo metu yra kova su bolševizmu ir stiprinimas demokratinio socializmo idėjų. Draugai J. Glaveskas ir J. Buivydas, tie du žymūs Brooklyno socialdemokratai ir visuomenininkai, savo trumpose kalbose tą išreiškė, nušviesdami musų organizacijos ateities darbo metmenis.

Einamuose kuopos reikaluose dar apkalbėti pasirengimai surišti su kuopos rengiama išvyka—gegužine užmiestyje. Darbo komisija paragino dar visus prie to parengimo darbo prisidėti, kad kuo daugiau tame išvykime dalyvauti galėtų. Išvykimas bus birželio 24 d. autobusais nuo Atletų Klubo ir iš East New Yorko apie 1 val. po pietų. Išvyką rengia kartu su LSS kuopa ir Lietuvių Socialdemokratinio Jaunimo New Yorko grupė, kuri pasirupins menine programa gegužinės metu. Susirinkimo programoje buvo dar komisijų raportai apie nuveiktus darbus. Padėka išreikšta prakalbų komisijos nariams, draugams V. Kalveliui, A. Škėmai ir Dr. J. Valaičiui už surengtas prakalbas. Ypatinga padėka reiškiama visiems tiems, kurie prakalbų metu savo aukomis parengimą parėmė.

—J. V.

—:—

Iš LDD 7 Kuopos Veiklos

Birželio 11 d. LDD 7 kuopa turėjo narių susirinkimą Atletų Klubo patalpose. Susirinkimas buvo trumpas, bet jame spėta aptarti eilė klausimų. Drg. B. Spudienė, pirmininkė, pranešė, kad metinis kuopos banketas ruošiamas lapkričio (November) 12 d. Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave. Tikietų kaina nustatyta $3.

Dabar kuopos nariai pradės rupintis, kad metinis banketas butų didelis pasisekimas ir sutrauktų daug svečių.

Kitos Brooklyno organizacijos prašomos lapkričio 12 d. nedaryti kitų parengimų.

Sekantis kuopos susirinkimas nutarta šaukti rugpiučio (August) 27 d. prieš Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimą, kuris bus Labor Day atostogų metu.

S. B. Jr., Koresp.

GARDNER, MASS.

Šv. Petro ir Povilo Draugija, savo 45 metų gyvavimo sukakties proga, birželio 24 ir 25 dienomis rengia didelį pikniką, kuris įvyks Westbroadway lietuvių vasarnamyje. 24 dieną bus šokiai ir žaidimai griežiant puikiam orkestrui; 25 dieną bus įvairi programa. Skanųs valgiai ir troškuliui nuraminti išgėrimų.

Kviečiame visus Gardnerio ir apielinkės lietuvius skaitlingiausiai atsilankyti.

Pikniko Reng. Komitetas.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maike!

—Sveikas, tėve! Kas nauja?

—Sei, Maike, aš išmokau naują žodį.

—Kokį?

—Ugi "faktišką patėmijimą." Aš buvau nuėjęs į bolševikų mitingą. Jie diskusavo tenai kažin kokį sumanymą, ir kaip tik vienas padarydavo misteiką, tai kitas ranką pakėlęs į čėrmoną tuoj šaukė: "Faktiškas patėmijimas!" Taigi aš ir tau, vaike, dabar noriu padaryti faktišką patėmijimą, ba ir tu padarei misteiką.

—Sakai, aš suklydau?

—Jessa!

—Kame?

—Tu nepasveikinai manęs su tėvo Diena. Visi vaikai davė tėvams geriausius linkėjimus, o tu nei vempt. Gal už tai man ir nesiseka. Štai, pereitą nedėldienį grįždamas iš krikštynų ant kampo paslydau ir susimušiau vieną kumpį.

—Gerai, tėve, aš galiu dabar tau palinkėti gerų dalykų.

—Na, tai palinkėk! Juk man neišpuola tave ragint.

—Gerai, tėve, aš linkiu tau atprasti nuo pypkės ir degtinės, o priprasti prie laikraščių ir knygų skaitymo. Aš linkiu tau daug skaityti ir gerai apsišviesti.

—Kiba jųs pašėlot, ar ką jau! Kur tik žmogus nepasisuksi, visur tau tą apšvietą kiša į akis. Nueisi į parapijos mitingą, tenai kunigas liepia užsirašyt pranciškoniškomis jupomis apvilktą "Darbininką"; nueisi pas komunistus, tenai tuojau bruka tau panosėn kazokine kepure papuoštą "Laisvę." Ir vis skaityk, vis švieskis, vis duok jiems pinigų, ba kitaip pražusi. Jau pereitą sykį pasakiau: "Pasikarkit jųs su savo apšvieta, daugiau neisiu į jokį mitingą." O dabar ir tu man liepi šviestis!

—Apšvieta, tėve, pakelia žmogų, pagerina jo gyvenimą.

—Na, jau tu, Maike, nešnekėk man tokių baikų, ba aš ilgiau ant svieto gyvenu ir daugiau žinau. Dar Lietuvoj budamas trajinau pagal apšvietą gyventi. Atsimenu, atvažiavo į musų kaimą ant vakacijų toks studentas, ką klesose iš knygų mokinosi kaip ukį vesti. Jis vadinosi lyg ir gramafonas.

—Turbut agronomas?

—Dac it, Maik, abramonas. Taigi aš pas jį nuėjau ir kepurę nusiėmęs sakau, gal ponaitis pasakytum man, kas reikia daryti, kad karvė duotų daugiau pieno ir kad kiaulių lašiniai butų storesni. Jis sutiko mielu noru ir tuoj pradėjo apie apšvietą. Be apšvietos, sako, nei velnio nepadarysi. Kodėl, sako, karvė pieno neduoda? Kodėl paršas dorai neišauga? Todėl, sako, kad neskaitai gana. Ir pradėjo kalbėt, kaip ukininkai gyvena užsieny. Sako, užsieny ukininkai žaliarščių su bulvėmis nevalgo. Jie valgo tenai kiaušinienę su lašiniais ir vyną geria. Ir, sako, vyžom apsiavę jie tenai nevaikščioja. Kas diena, sako, apsiavę gerais batais ir eidami gult nenusiauna. O jie taip gyvena tenai dėl to, sako, kad skaito visokias knygas. Taigi aš, vaike, ir pamislinau, kad ta apšvieta geras daiktas. Pasiėmiau maldaknygę ir davai skaityt. Perskaičiau visas litanijas ir antiponus, visas tajemnyčias ir rokundas sumenės. Net galvoj pradėjo suktis, ale skaitau. Reikia, sakau, pavargti, bus geresni lašiniai. Ateina pusbernis ir sako, gal jau čėsas kiaules liuobti. Palauk, sakau. Suieškojau "Salemono Galvą" ir įbrukau jam. Skaityk, sakau, tai liuobti nereikės. O jis verkia, kad skaityt nemokąs. Duok, sako, kuolią nutašyt, ar nagines sulopyt, bet skaityt negaliu. O aš jam sakau, skaityk, durniau, tai naginių valkiot nereikės, batais dėvėsi. Ant rytojaus atsikėliau, pusbernio jau nebėra. Tik sena kepurė palikta ant vinies. Pabėgo, ir algos išsižadėjo. Nuėjau pažiurėt kiaulių. Ogi ant durų šoka. Žviegia, kaip pašėlusios. Sakau, reikia daugiau skaityt. Perskaičiau visą šaltinį, paskui pasiskolinau Sapnininką. Ir tą išvariau nuo galo iki galo. Einu vėl pažiurėt kiaulių. Jos išrodo, kaip kad butų iš dviejų lentų sukaltos, ir dar labiau žviegia žviegia. Reiškia, dar negana skaityta, pamislinau sau. Nuvažiavau miestelin, pasiskolinau pas zakristijoną "Živatą Šventųjų," ir davai toliau skaityt. Pabaigęs eina vėl kiaulių pažiurėt. Jau žviegimo negirdėt. Visgi skaitymas pamačino, pamislijau sau. Bet atidarau tvartą, ogi kiaulės jau guli nebegyvos. Nuo to laiko, Maike, aš jau į apšvietą netikiu. Tik akis už dyką pagadinau ir dabar akuliorius turiu nešiot.

—Bet kas gi taip šviečiasi, tėve? Šviestis reikia iš moksliškų knygų. Ir jas reikia skaityti su saiku.

—Ne, Maike, man apšvieta neina į sveikatą. Ot, išsigerti porą šnapsų, tai aš myliu.

—Vadinasi, mano geri linkėjimai neturi jokios reikšmės tau, tėve. Koks tavo gyvenimas buvo, toks ir pasiliks. Maldaknygė, sapnininkas ir šnapsas užtvėrė tau kelią į geresnę ateitį.

Vieno Žmogaus Protestas

Užpraeitą savaitę mažam, 5,000 gyventojų Pietų Pranczuizos miestelyje, Prades, prasidėjo nepaprastos muzikos iškilmės, kurios tęsis tris savaites. Muzikos iškilmės surengtos Johann Sebastiano Bacho, garsaus vokiečių kompozitoriaus, 200 metų mirimo sukaktuvėms paminėti.

Johann Sebastian Bach (gyveno 1685—1750 metais) skaitomas vienas didžiausių pasaulio muzikų ir kompoztoirių. Jis savo laiku buvo Leipcigo šv. Tamo bažnyčios chorvedis ir kurė daugiausia bažnytinę muziką, bet vėliau jo muzika išsilaužė iš bažnyčios rėmų, išėjo į koncertų sales ir "susvietiškėjo." Bacho muzika turi daug pasekėjų, pasišventusių išpildytojų ir minias mėgėjų. Vienas iš žymiausių Bacho kurinių išpildytojas yra ispanų muzikas katalonietis Pablo Casals. Tas ispanų muzikas dabar ir vadovauja Bacho atminčiai rengiamiems koncertams Prades miestelyje.

Apie Bachą rašyti nėra reikalo. Kas žino šį tą apie muziką, tas žino ir Bacho vardą. Bet verta parašyti apie tą Bacho muzikos žinovą, Pablo Casals, kurs per eilę metų visai buvo pasitraukęs iš "muzikos pasaulio," o dabar jo vardas vėl skamba sąryšyje su Prades miestelyje surengtomis iškilmėmis.

Pablo Casals jau yra 73 metų amžiaus. Jis senai jau yra garsus ir visame muzikos pasaulyje žinomas, kaipo geriausias musų laikų violinčelistas. Jo koncertai Amerikoje, Anglijoje ir Prancuzijoje sutraukdavo minias žmonių. Po visą pasaulį tas muzkas turi daug prietelių ir gerbėjų, o ypač daug gerbėjų jis turėjo Anglijoj ir Amerikoj.

Kai Ispanijoj kilo Hitlerio ir Mussolinio sukurstytas pilietinis karas, muzikas Pablo Casals, kaipo įsitikinęs demokratas, skaitė, kad ir jis turi ką nors daryti Ispanijos respublikai gelbėti, padėti jai gintis nuo juodašimtiško totalitarizmo. Bet ką jis galėjo daryti nebejaunas žmogus žiauriame kare?

Pablo Casals įnašas į ispanų liaudies išsilaisvinimo karą prieš Hitlerio ir Mussolinio liokajų Franko buvo propagandos srityje. Jis lankėsi su koncertais Amerikoje ir Anglijoje ir bandė palenkt gudrius politikierius, kad jie neišduotų Ispanijos liaudies, kad jie neleistų tame krašte įsigalėti pasaulinį kara ruošančiam fašizmui. Pablo Casals lankė savo įtakingus pažįstamus, muzikos mėgėjus, politinius vadus. Jis prašė ir maldavo, kad laisvasis pasaulis nežiurėtų pro pirštus į Ispanijoj vykstančią tragediją. Bet veltui.

Nusivylęs, nusiminęs muzikas nutraukė savo kelionę po laisvąjį, bet fašizmo nuodais apglušintą pasaulį ir pasitraukė į mažą Prancuzijos miestelį, kur jis nuo 1937 metų ir gyvena. Po antro pasaulinio karo muzikas vėl vyksta į laisvąjį pasaulį ir vėl maldauja, kad kas nors butų daroma pašalinti Hitlerio ir Mussolinio liudną ir kruviną palikimą Ispanijoj. Bet nei Amerikoj nei Anglijoj niekas jo neklauso. Pasišlykštėjęs muzikas, protestuodamas prieš pergalingųjų demokratijų veidmainiškumą, trumparegystę ir machiavelišką "gudrumą," viešai pareiškia, kad jis nebekels kojos į Angliją ir Ameriką ir kad protestuodamas prieš demokratinių šalių apjakimą jis atsisako viešai koncertuoti.

Menkas tai protestas, pasakysite. Bet tai vienintelis, kurį muzikas galėjo daryti. Jis gyveno iš koncertų, koncertai jį išgarsino, bet jis nuo jų atsisakė, protestuodamas prieš Ispanijoj siaučiantį fašizmą ir prieš laisvojo pasaulio moralinį atbukimą.

Nėra žmogaus, kurs nežinotų, kad Ispanijos Franko yra kruvinas Hitlerio ir Mussolinio palikimas. Bet Amerikos bankieriai lanko tą kruviną ispanų liaudies budelį ir tariasi, kiek paskolos jam duoti ir kaip iš ispanų liaudies prakaito išsunkti nuošimčius. Amerikos karo laivai lankosi su mandagumo vizitais pas tą kruviną diktatorių, kurs reiškė viešai džiaugsmą dėl hitlerinių bomberių žadamo apsilankymo virš New Yorko dangoraižių!

IRO viršininkas dar tik praeitą savaitę sakė, kad dabar kas mėnesį iš Ispanijos pabėga 2,000 politinių bėglių dėl persekiojimų! O kiek kankinasi kalėjimuose, koncentracijos stovyklose? Pasaulis ta žino, bet tyli. Ne tik tyli, bet "daro biznį" su Ispanijos liaudies budeliu, kruvinuoju Franko.

Pablo Casals protesto yra vienas priminimas laisvajam pasauliui, kad negražu yra remti liaudies budelius, nesveika yra su tais budeliais bičiuliautis, nepadoru yra užsimerkti prieš šaltus gyvenimo faktus. Gal Pablo Casals protestas ne ką pagelbės. Bet į ką pavirstų musų pasaulis, jei nebebutų tokių Pablo Casals, kurie pasako galingiesiems demokratams, kad jie yra nepuikus veidmainiai, kurie susidurę su fašizmo ar bolševizmo baisybe užmiršta savo puikius žodžius ir virsta paprastais nykštukais.

Naujieji Lietuvių Transportai

Birželio 15 d. laivu "General Hersey" į New Yorką atvyko 54 lietuvių šeimos. Atvyko:

Vitalis Augulis, Wernecis Balandis, Vytautas Biliunas, Jonas Burba, Vytautas Butkevičius, Balys Chomskas, Salomėja Dambrauskas, Uršulė Dambrauskienė, Albinas Gražys, Juozas Guzalaitis, Fryda Holzvegaitė, Antanas Idzelis, Adakris Ivanauskas, Elena Jasaitis, Petras Jonkus, Juozas Josmantas, Minolija Kamaitis, Adelė Kaminskaitė, Alfonsas Kazickas, Juozas Kiela, Vincas Kniura, Anupras Krinickas, Jonas Kulešinskas, Andrius Liaupsinas, Jonas Liepinaitis, Jonas Lukošiunas, Kostas Maciulevičius, Kostas Martinas, Ona Mačiulaitienė, Marta Matušsevičius, Pranas Mieliulis, Vytautas Miniotas, Kostas Motušius, Juozas Olendra, Petronė Pauliukevičiutė, Mečys Paškevičius, Adomas Petrauskas, Izidorius Pilybas, Olga Rotkienė, Oreginas Rovinskas, Antanas Ruzgys, Aleksandras Šaulinskas, Feliksas Simaitis, Julius Simas, Jurgis Skepenaitis, Czeslawa Sluota, Česlavas Spiridavičius, Jadvyga Skudzinskas, Albertas Stočkus, Liucija Tvirbutas, Borisas Urbonavičius, Vytautas Vartašius, Adolfas Vilčiauskas ir Jonas Zutkus.

—:—

Birželio 15 d. laivu "General Howze" į New Yorką ir birželio 20 d. tuo pačiu į New Orlans atvyko 22 lietuvių šeimos. Į New Yorką atvyko:

Vytautas Augustinaitis, Justinas Baltrušaitis, Viktoras Čarniunas, Kazys Gandrimas, Juozas Gryžas, Juozas Jakštys, Pranas Manelis, Martynas Markevičius, Julijona Meškauskas, Jadvyga Matiukas, Magdalena Steseraitė, Sominas Strungys, Jonas Vaitkunas, Albertas Valys, Jonas Virpšas, Eugenija Valinčius, Kazimieras Vyšniauskas ir Juozas Zujus.

Į New Orleans atvyko: Vincas Kanaporius, Vladas Lečkaitis, Jonas Renkauskas ir Kęstutis Zubrickas.

—:—

Birželio 19 d. laivu "General Ballou" į Bostoną atvyko 23 lietuvių šeimos. Atvyko:

Pranas Adomavičius, Alfonsas Apanavičius, Juozas Fedronas, Antanas Polius, Zinaida Galvydis, Juozas Garkevičius, Edmuntas Jasiunas, Julius Jodelė, Angelė Mačinskienė, Izabelė Kijauskienė, Juozas Krutulis, Natalija Kubalčikaitė, Mikalina Kulikauskaitė, Adomas Lendza, Norbertas Martinkus, Konstancija Pauliukevičius, Karolis Prekeris, Vincas Sakalas, Pranas Sedvytis, Stasys Sredersas, Juozas Stasiulis ir Juozas Tautkus.

—:—

Birželio 26 d. laivu "General Blatchford" į New Yorką atvyksta 39 lietuvių šeimos. Atvyksta:

Benediktas Alašauskas, Jonas Balsys, Stasė Baltuonis, Ottonas Barentas, Valė Bučiulis, Jadvyga Butrimaitis, Alma Chmieliauskas, Stanislava Daukšienė, Pranas Gaižauskas, Irvis Gylys, Antanas Jezukaitis, Mikas Juozupaitis, Petras Juška, Vytautas Kalašinskas Juozas Kalvaitis, Marė Keiteris, Vincas Klimeika, Ilija Kotovas, Petras Kukta, Antanas Kunigiškis, Juozas Lapinskas, Julė Motiejaitis, Bernardas Navickas, Alfonsas Orentas, Ona Olišauskaitė, Viktor Owsernik, Edvardas Petraška, Antanas Plaušinaitis, Zigmas Ramanauskas, Olga Ramonis, Pijus Razaitis, Jonas Rauba, Bronius Sakalauskas, Bronė Skabeika, Stasys Simanauskas, Anatolijus Stanevičius, Juozas Traskauskas, Vytautas Urbonas ir Genė Vanagaitė.

101 METŲ SUKAKTUVĖS

Senutė William Tubbs (kairėj) iš Catskill, N. Y., švenčia savo 101 gimtadienį. Albany, N. Y., Golden Age Club pirmininkas R. H. Richley jai įteikia gėlių bukietą.

Laiškas iš Chicagos

Naujoko Įspudžiai

Man išvažiuojant iš New Yorko buvo pasakyta, kad Chicagoj busiu ryt metą. Tą gražų rytą, pramerkęs akis ir žvilgterėjęs pro vagono langą, pamačiau mišką didžiulių kaminų, rukstančių baisiau negu paties Liuciperiaus prižiurimos krosnys, ir nusigandau. "Tai, tu biednas žemaiti, dundi ne į antrąją lakinąją Lietuvos sostinę, bet stačiai į peklos vidurį," dingtelėjo man mintis. Bet greitai paaiškėjo, kad tai ne Chicagos buta, bet tik Gary, su savo milžiniškais plieno fabrikais. Atsipeikėjau ir aš, dundėjau toliau, pasiekiau Chicagos lietuviškiausią dalį, Bridgeportą, bet Nemuno-Neries pašlaičių gaivinančio oro neberandu. Mano žemaitiška nosis raukosi gindamosi nuo suodžių, kurie lenda ir pro nedaromus langus. O kai išeinu vėjeliui iš pietų pučiant pasivaikščioti į čionykštę Laisvės Alėją,—Halsted Street,—tai iš skerdyklų pusės dvelkia toks gardus kvapas, kurio neatstos nė geriausi Paryžiaus kvepalai.

Jau pamačiau čia ir daugiau poezijos. Poperius čia, atrodo, visi meta į gatvę, bet niekas jų nerenka, todėl kai vėjelis smarkiau papučia, tai tos apdžiuvusių poperių kruvos pradeda šokti tokį kadrilių, kokį tepašokdavo reti žemaičių vestuvininkai. Tik žiurėk ir stebėkis! Chicagoj, rodos, yra visų trijų didžiųjų Lietuvos miestų paskutiniejį burmistrai (majorai), bet Chicagos majoras Kennelly šito, matyti, nežino, nes jis tikrai butų pasikvietęs tuos musų burmistrus pasitarti, ir aš tikiu, kad jie butų davę jam daug naudingų patarimų ir kaip tuos poperių kadrilius pašalinti, nes tokių šiukšlynų, kokių čia sutinki, jau senai nebebuvo ne tik Vilniaus ar Kauno, bet ir apskričių miestuose; ir kaip sutvarkyti tuos tuščius sklypus, kurie dabar stovi neaptverti, primesti visokio laužo, apaugę biauriausiomis piktžolėmis, kurių stiebai teberiogso iš pernykščių metų. Manau, kad jie ir daugiau ką patartų Chicagos šeimininkui, kuris rupinasi jos apvalymu net pats su šluota dalyvaudamas nesenai surengtoj gatvių valymo dienoj.

Tų lietuvių čia be skaičiaus. Pavyzdžiui, tokiame Bridgeporte ant kiekvieno kampo išgirsi lietuviškai kalbant, o iškabų su gryniausiomis lietuviškomis arba kiek suamerikonintomis pavardėmis čia tikrai daugiau negu buvo Kaune musų nepriklausomos valstybės pirmaisiais metais. Vadinasi, Chicagai yra pavojus sulietuvėti! Veikluos čia buvo senieji lietuviai ateiviai, nesnaudžia ir naujieji, todėl tų visokių susirinkimų, pramogų net perdaug, nebegali žmogus ir greitas budamas visų aplankyti.

Dabar prasidėjo piknikų laikas, jų jau buvo po kelis kiekvieną sekmadienį. Birželio 11 d. tokią gegužinę rengė socialdemokratai, o birželio 25 d. "Naujienos."

Baigiasi bažnyčių rengiami karnivalai. Žemaičiui tas tikrai įdomus išmislas. Kai pamačiau savo parapijos bažnyčios šventorių užrioglintą visokių cirkiškų įrengimų, lošimų ir tt., ir besilinksminančios publikos triukšmą tuo metu, kada bažnyčioj buvo kažkokios vakarinės pamaldos, tai nebežinojau nei ką bemanyti, nei ką besakyti. Šventuose Žemaičiuose tokiems bedieviams kunigams davatkos "tuoj sutanas nuvilktų," galvojau. O pasirodo, kad čia visos bažnyčios taip daro, taip renka į inigėlį Dievo garbei ir Dievas tuos jų žygius laimina. "Kitas kraštas, kiti papročiai, kitas, matyti, ir Dievas, kitokių ir maldų jam reikia," mąsčiau išeidamas iš šventoriaus.

Chicaga—milžinas, žmogus lyg musėlė, čia esi, čia gali nebebuti. Štai, girdėjote nesenai tramvajus susidurė su sunkvežimiu ir net per 30 žmonių neteko gyvybės, o dvigubai tiek sužeidė. Jų tarpe žuvo ir viena lietuvaitė, o vienas žemaitis buvo sužeistas. Ką žinai žmogus, kame tave prispaus, kada nuo kojų nuvirsi. Kas tada bus? Negi į ežerą mes, nejaugi gaus į kapines per tvorą kelti, nes škaplierių nenešioju, kunigui rankos nebučiuoju, penktadieniais mėsos nevalgau, bet kumpio gabalą sušluoju. . . . Tokiems Lietuvoj "padoriose" kapinėse vietos nebuvo. Apsidžiaugiau sužinojęs, kad Chicagos lietuviai jau prieš 40 metų apie tai pagalvojo ir įrengė Lietuvių Tautines Kapines, kurios priglaudžia kiekvieno lietuvio palaikus ir neegzaminuoja ką jis gyvas budamas penktadieniais valgė. Kapinių puošimo dienos proga teko jas

(Nukelta į 5 pusl.)

M. BAREIŠA

Socialdemokrato Laiškas Komunistui

III

Sovietai—Alkanas Rojus

Tamsta, prieteliau, laisvai kvėpuodamas kapitalistinės Amerikos oru ir iš tolo grožėdamos Sovietų rojum, man pasakysi: Bolševikai yra šaunųs vyrai. Kur matei revoliucinio socializmo istorijoj, kad viena ir neskaitlinga partija butų taip drąsiai ir sumaniai paėmusi valdžią, apvaldžiusi milžinišką kraštą, sukurusi jame visai naują gyvenimą ir taip sutvirtėjusi, kad dabar drebina visą kapitalistinį pasaulį? Jei jos kovoj buvo dažnai pavartota klasta, net žiaurumas, tai tą viską pateisina jos kilnųs siekimai sukurti socialistinę santvarką ir padėti komunizmui įsigalėti visam pasauly. Už tai galima mokėti labai aukštą kainą.

Sutinku su tamsta, kad bolševikai—ir ypač pradžioje—parodė reto ryžtingumo, sumanumo ir pasišventimo kovoj su priešais ir gyvenimo sunkumais. Bet ar tamsta esi tiek jau tikras, kad Kremlius eina teisingu keliu? Aš, prieteliau, nesu aklas ir neginčysiu, kad per tą laiką daug kas padaryta. Labai paugdyta pramonė. Ištirta ir pradėta išnaudoti žemėje tunoję milžiniški turtai. Bent dalimi sumechanizuotas darbas žemės ukyje. Dideliu užsimojimu tiesiami nauji geležinkeliai, kasami kanalai, statomos galingos hidroelektrinės stotys. Pakeltas liaudies švietimas ir dedama daug pastangų skatinti mokslą bei meną ir mokslo pasiekimus pritaikyti gyvenimui. Visi atsimename, kaip įsibėgėjęs Stalinas dar prieš penkiolika metų pasižadėjo Vakarų Europą pasivyti ir ją pralenkti. Bet kaip tas viskas paveikė Sovietų kasdieninį gyvenimą? Subatėnai, atsimeni, sako: Lėkė kaip sakalas, nutupė kaip vabalas.

Čia mes, prieteliau, stojame prieš sunkų klausimą. Visa eilė žmonių, kurie savo laiku skubėjo į Sovietus, kaip davatka bažnyčion, ir tikėjosi ten pamatyti bent prasiveržiant rojaus vartus ir vėliau jiems pavyko iš ten gyviem pabėgti, papasakojo apie Sovietų buklę šiurpių dalykų. Ir geriausią Sovietų žmogaus padėtį vertinant, tenka pasakyti, kad darbo žmogus ten gyvena nepalyginamai prasčiau, kaip per senovišką gavėnią Lietuvoj — nebaigiamas sausas pasninkas su visu kuo. Tamsta, žinoma, klausai, ką groja Maskvos radio ir ką prie to dar prideda Amerikos Bimba. Iš Maskvos tamsta dažnai girdi Sovietų himną; jame ir kitomis progomis sakoma, kad niekur žmogus taip laisvai nekvėpuoja ir linksmai negyvena, kaip socializmo tėvynėj. Kur čia teisybė?

Aš, prieteliau, išgyvenau po bolševikais visus metus Lietuvoj; mačiau pats, kaip žirgo-bėgiko greitumu ritomės į pakalnę; turėjau retos progos atvirai išsikalbėti su vienu kitu rusu ir vieną kartą Dievulis mane laimino pabuvoti pačioj Maskvoj. Tamstos tas, ką sakysiu, gal neįtikins, nes tikras komunistas tegali tikėti Stalinu, kaip geras katalikas—popiežium. Bet, visgi paklausyk.

Kiekvienas darbo žmogus yra reikalingas bent trijų dalykų—buto, valgio ir apdaro. Kaip su tuo yra dabartiniuose Sovietuose? Tamsta man vis tik patikėk, kad dar 1941 metais Maskvoj kiekvienam žmogui buvo skiriama 3 kvadratiniai metrai gyvenamojo ploto. Tai yra bent kiek perdaug mirusiam, bet permaža gyvam žmogui. Patikrink, prieteliau, kiek jo pats turi. Dėl to išeina, jei šeima maža, o kambarys kiek didesnis, jis skiriamas dviem šeimom, nedarant pertvaros. Butas darosi žmonių avilys. Bendra virtuvė, kur visi turi virtis ir praustis, darosi amžino erzinimosi vieta. Visas gyvenimas—kaip gatvėj. Kaimynai žino ne tik kokia tamstos kelnių saga, bet ir kas tamstos dušioj, nors su savo žmona visą laiką kalbėtumeis tik pakuždomis. Darbe, susirinkimuose, gatvėj ir namie žmogus jauties kaip amžinuose svečiuose—pačiam sau nepasilieka nei laiko, nei vietos. Pagalvok, prieteliau, ar nepasiustum?

Maskva nėra išimtis. Maskvoj namų statoma gal daugiau kaip kur kitur. Naujai sukurtuose pramonės centruose, kur umai sutelkta dešimtys tukstančių žmonių, su pastoge yra dar pikčiau, jau nekalbant apie kolchozus. Iš Sibiro Lietuvoj gaunama žinių, kad vergų darbo stovyklose vienam nešildomam barake be pertvarų sugrudama po 200 žmonių—vyrų ir moterų kartu. Gal pasakysi, prieteliau, kad tai nebe žmonės, nes ten atsidurę yra Sovietų priešai. Įsiklausyk, ką tavo sąžinė, kad ir labai patylomis, tau sako, ir ar ir iš tų klaikių barakų neatsišaukia pagalbos ir tau artimi žmonės?

Apie Sovietų žmogaus valgį ir apdarą aš geriau kalbėsiu skaitliniėmis. Šių metų vasario mėnesį Sovietai—po didelių "laimėjimų"—dar vieną kartą pravedė pas save valiutos reformą, atremdami savąjį rublį į auksą ir kartu sumažindami prekių kainas 10-50%. Labiausiai sumažino kainas vynams ir kitiems gardiems dalykams. Tai dabar kilogramas juodos duonos (du svarai ir du dešimtadaliai) kainuoja 1 rublis ir 90 kapeikų; baltos duonos kilogramas—4 rubliai ir 20 kapeikų; mesos—18 iki 20 rublių; sviesto ir kitokių riebalų kilogramas—nuo 40 iki 45 rublių; labai prasta rubų eilutė kainuoja nuo 1,150 iki 1,500 rublių; darbiniai batai nuo 800 iki 1,000 rublių. Eilinis darbininkas uždirba per mėnesį apie 500 rublių. Kvalifikuotas uždirba iki 800 rublių. Iš to uždarbio jiems dar atskaitomi įvairūs mokesčiai.

Todėl darbininkas, jei nori nusipirkti kilogramą juodos duonos, turi dirbti 45 minutes, baltos duonos kilogramą jis uždirba per 1 valandą ir 40 minučių; mėsos kilogramui nusipirkti reikia dirbti 8 valandas; sviesto—16 valandų; drabužių eilutei reikia dirbti pustrečio mėnesio, batams apie du mėnesius. Jei Dievulis darbininką palaimino žmona ir dviem vaikučiais, pagalvok, prieteliau, kaip jo vietoje išsiverstum patsai? Gal bent žmoną pamestumei? Sovietų dabartiniai įstatymai labai globoja šeimą ir tas tau nepavyktų. Bet galėtumei žmoną siųsti į darbą—už tai butum ir pagirtas ir varge palengvintas. Sovietuose moterys dirba lygiomis su vyrais pačius sunkiausius darbus ir tas vadinasi "teisių lygybė." Labai kudas, prieteliau, gyvenimas. Užtat Sovietų žmogus yra lengvas, kaip vėjo nešamas—pats stebėjau Vilniuje, kaip net kariškių kojos eidamos beveik nesiekia žemės. Sovietuose, kiek žinau, nebėra nė vienos sanatorijos gydymui nuo nutukimo—visus išgydo pats režimas.

Ta padėtis neliečia Sovietų Bimbas ir Mizaras. Nekalbant apie komisarus, partijos aukštieji pareigūnai, inžinieriai, visokie specai, NKVD agentai, kariininkai, literatai, mokslo žmonės, menininkai gyvena sočiai, rengiasi gana padoriai ir gyvena erdviai. Bet tai yra nauja Sovietų visuomenėje kasta — **rinktieji** — kuriais laikosi režimas ir kuriuos režimas taip pat palaiko.

Negaliu čia nutylėti nepaminėjęs vieno ir nežymaus, bet budingo fakto. Kai 1941 metais, karui prasidėjus, rusai turėjo trauktis prieš vokiečius iš Lietuvos, Kaune, musų buvusio krašto apsaugos ministerio puošniam rašomajam stale buvo rasta visa kolekcija silkių nugraužtų galvų. Jas ten sudėjo ir paliko rusų kariškųjų pajėgų Lietuvoj vyriausias vadas. Tas Sovietų karys — užgrudytas komisaras—matyt nesidavė suviliojamas prabangesniais valgiais, atsimindamas, kad Sovietų darbo žmogaus pagrindinis maistas yra: juoda duona, bulvės, daržovės ir rukyta žuvis. Pagirtinas pavyzdys Bimboms. Silkių galvų buvo rasta ir kituose rusų butuose, nes silkė lydi Sovietų žmogų net į Vakarų Europą.

Su drabužiais ir apavu Sovietuose yra lygiai sunku, kaip ir su maistu; Rusijos kaimas yra pavirtęs lopų lopu. Sibiran išvežtųjų lietuvių kai kas laiškuose mini, kad ten nusivežtos žirklės, adatos, skustuvas ar puodas juos gelbėjo nuo bado—už pasinaudojimą tais daiktais vietos žmonės pasidalindavo skurdžiu savo maistu.

Neturėčiau drąsos to viską tvirtinti, jei nebučiau prisiklausęs man patikimų žmonių pasakojimo, kurie per pirmąją Sovietų okupaciją turėjo dažnesnės progos patys lankytis Rusijoj: kad nebučiau stebėjęs, kas darėsi pačioj Lietuvoj. Kai 1940 metais rusai atėjo pas mus, Vilniuj ir Kaune sandėliai ir krautuvės buvo pilni prekių—pirkliai pasiskubino prieš karą padaryti atsargas. Maisto turėjome tiek, kad dar 1939 metais Lietuva galėjo užsienin išvežti pieno produktų 22 milionų kilogramų už 50 milionų litų; mėsos produktų apie 700 milionų kilogramų 69 milionų litų vertės; javų už 11 milionų litų. Jau 1941 metų pradžioj viskas buvo ištuštinta. Viskas iškubėjo Maskvon. Gerbuvis, prieteliau, kaip tas vanduo—jis iš aukštesnių vietų nesulaikomai bėga žemyn, o Sovietai yra didelė pakalnė.

Pasakysi, prieteliau: Sovietai rupinasi ne tik dabartinio žmogaus gerbuviu. Pirmieji Europos kolonistai Amerikoj, viena ranka kovodami su indėnais, kita kirto miškus ir kruvinu delnu plėšė dirvonus. Savęs nesigailėdami, jie dirbo ateičiai. Sovietai plėšia dar sunkesnius dirvonus. Jie taip pat viena ranka dirba, o kita ginasi nuo kapitalistinio pasaulio, dar rudesnio, kaip indėnai, kad vėlesnėms kartoms sukurtų laimingesnį gyvenimą.

Didelį klausimą iškeli, prieteliau, ir dėl jo reikia atskirai pasikalbėti. Iki sekamo laiško!

Dar galima gauti "Keleivio" Kalendorių 1950 metams. Daug skaitymų ir informacijų. Kaina 50 centų.

NAUJAS AMERIKOS AMBASADORIUS KANADOJE

Valstybės sekretorius Dean Acheson priėmė priesaiką ir sveikina naują Amerikos ambasadorių Kanadai, Stanley Woodward (kairėj). Ambasadoriaus žmona viduryje.

Atviras Laiškas

V. Gervicko Fondo Komitetui ir Musų Visuomenei

Jau keli mėnesiai kaip jūs, komiteto nariai, kreipiatės į musų visuomenę, kad sukelti drg. V. Gervicko gydymo reikalams reikalingą maždaug 500 dolerių sumą. Tačiau iki šiam laikui, kiek teko partirti, tam reikalui nesukelta net pilnų 400 dolerių. V. Gervickas mano geras pažįstamas, tremtyje organizavęs ir stovėjęs Lietuvių Tremtinių Darbininkų ir Amatininkų Profesinės Sąjungos (unijos) priešakyje ir daugkam padėjęs emigruoti į Jungtines Amerikos Valstybes. Nejaugi tas žmogus dėl kelių šimtų dolerių negalės pasidaryti butinai reikalingos operacijos, kad ir vėl drauge su visais sveikaisiais dirbti sau ir musų visuomenės labui?

Šiuo savo laišku, kaipo tik ką atvykęs iš tremties ir pats kol kas be cento budamas, nors šiuo savo žodžiu noriu pasitarnauti komitetui ir priminti musų pasiturinčiai visuomenei skaudų ligonio reikalą. Jei iš tremties J. Kaminskas sugebėjo tam reikalui aukoti $20, tai čia gyvenančių ir sveikųjų pareiga dešimteriopai didesnė ir šimteriopai lengviau išpildoma.

Reikšdamas iki šiol aukojusiems padėkos žodį, labai norėčiau, kad ir komitetas dar kartą primintų, kad V. Gervicko fondas egzistuoja ir laukia aukų.

Tremties Unijistas.

KINŲ KOMUNISTAI SKELBIA NEP'Ą

Kinijos komunistų vyriausybė skelbia, kad ji sulėtina žemės reformos pravedimą ir nebeims žemių iš turtingų ukininkų (buožių). Tiktai iš dvarininkų, kurie patys žemės nedirba, žemė bus atimama, bet ir iš dvarininkų komunistai žada neatimti jų turimų pinigų, nes tikimasi, kad dvarininkai savo kapitalus investuos į pramonę. Šiais metais komunistai žada pravesti sušvelnintą žemės reformą srityse, kur gyvena 100,000,000, o maždaug pusėje Kinijos žemės reforma bus pravesta tiktai kitais metais ar vėliau.

Juo didesnė bus Tavo Lietuvai gelbėti auka, juo Tėvynė bus Tau labiau dėkinga. Aukas priima Amerikos Lietuvių Taryba ir joskyriai.

LSS Suvažiavimo Tarimai

Dėl Tarptautinės Padėties

Akivaizdoje vis labiau įsitempiančių santykių tarp "Rytų" ir "Vakarų," kurių priežastis yra Sovietų Rusijos totalitarinis diktaturos režimas ir to režimo vedama imperialistinė grobimo ir plėtimosi politika, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas aiškiai ir griežtai pasisako, kad visos musų simpatijos bebręstančiame konflikte yra laisvojo, demokratiškojo pasaulio pusėje, kurio branduolį ir vyriausią jėgą sudaro musų naujoji tėvynė — Jungtinės Amerikos Valstybės.

Lietuviškame didžiosios, pasaulio mastu dabar vykstančios kovos bare mes skaitome musų pareiga siekti:

Atstatymo nepriklausomos, demokratiškos Lietuvos respublikos su Tilžės, Klaipėdos ir Vilniaus kraštais, ir įgyvendinimo socialinio teisingumo jos visuomeniniuose santykiuose, remiant Lietuvos pažangiąsias ypač darbininkiškąsias jėgas.

Socialdemokratai visuomet be kompromisų kovoję už demokratiją turi ir toliau tęsti kovą visomis aplinkybėmis prieš visokius diktatorinius pasireiškimus musų visuomenėje, visvien ar tie pasireiškimai butų dengiami tikybiniais ar nacionalistiniais samprotavimais.

Kova prieš bolševikų totalitarizmą gali buti sėkminga ir patraukli plačiosioms darbo masėms tik tuo atveju, jei ji bus vedama už įgyvendinimą socialiniu teisingumu paremtos visuomeninės tvarkos, kokios visuose pasaulio kraštuose siekia socialistinė demokratija.

Dabar vykstančioje kova tarp laisvojo ir vergiškojo pasaulių reikalauja iš visų aiškaus apsisprendimo. Neutralumas toje kovoje yra bailių ir neapsisprendėlių užuovėja. Todėl LSS suvažiavimas kviečia visą musų visuomenę aiškiai apsispręsti ir be kompromisų stoti į kovą prieš sovietiškojo imperializmo atvirus ir prisidengusius agentus musų krašte.

•

LSS ir DP

LSS suvažiavimas, išklausęs drg. A. Jenkinso pranešimo apie Amerikos lietuvių socialdemokratų santykius su naujai atvykusiais lietuviais iš DP stovyklų, pareiškia:

Kiekvieno Amerikos lietuvio pareiga turėtų buti kuo širdingiausiai pasitikti musų tautiečius, karo audros atblokštus į šią laisvą šalį ir padėti jiems pagal išgales čia kurtis ir įsijungti į bendrąjį Amerikos lietuvių visuomeninį ir kulturinį gyvenimą, nesiskirstant pagal Amerikon atvykimo laiką.

LSS suvažiavimas reiškia įsitikinimo, kad ir tie naujieji ateiviai, kurie atsivežė vadistinio režimo dvasios į demokratišką Ameriką čia supras laisvos tvarkos pranašumą ir kada nors grįžę į Lietuvą sieks ir ten įgyvendinti valstybėje demokratišką santvarką ir užtikrinti visiems Lietuvos piliečiams pilietines teises, kurios Lietuvos nepriklausomybės laikais, jos vadistinio tvarkymosi laikotarpyje, buvo panaikintos ar apribotos.

LSS suvažiavimas reiškia padėkos draugams, kurie, kaip drg. A. Jenkins ir kiti, aktingai dedasi į naujųjų ateivių įkurdinimo ir šalpos organizuotą darbą arba asmeniškai gelbsti dėl rusiškos okupacijos iš savojo krašto išblokštus tautiečius, nes aktingas solidarumas su totalitarinių režimų aukomis yra praktiškas socialistinių įsitikinimų įrodymas.

LSS suvažiavimas širdingai sveikina tuos naujuosius ateivius, kurie aktingai dedasi į lietuvių socialistinį demokratišką judėjimą čia Amerikoje ir kviečia visus naujuosius ateivius įsijungti į darbininkų profesines (unijų) organizacijas ir jose aktingai dalyvauti.

LSS suvažiavimas pasisako už praplėtimą DP įstatymo, kaip tai siulė didžiosios darbininkų unijų sąjungos.

•

Spaudos Reikalu

LSS suvažiavimas, išklausęs pranešimo apie socialistinės lietuvių spaudos padėtį, pilnai pritaria pranešėjo iškeltai minčiai, kad musų spauda yra stipriausias įrankis pažangioms idėjoms skleisti, musų visuomenės organizuotumui palaikyti ir lietuviškai kulturai bei lietuviškumui išlaikyti.

Todėl LSS suvažiavimas nutaria ir paveda visoms LSS organizacijoms ir organizacijų nariams dėti visas pastangas musų spaudai platinti ir remti. ir

Kviečia visus socialdemokratinės minties simpatikus pasidaryti aktingais socialistinės spaudos platintojais, bendradarbiais ir rėmėjais.

Musų spaudoje turi atsispindėti lietuvių išeivijos kulturinė ir visuomeninė veikla, o tai bus pasiekta, jei tarp laikraščių leidėjų bei spaudos darbininkų bus darnus bendradarbiavimas su organizuotąja visuomene ir su paskirais spaudos bendradarbiais. Tik bendromis pastangomis pajėgsime musų spaudą plačiau paskleisti ir pagyvinti.

(Bus daugiau)

LAIŠKAS IŠ CHICAGOS

(Atkelta iš 4 pusl.)

aplankyti. Tai tikrai gražios ir gerai tvarkomos kapinės, jose jau didelis burys prisiglaudęs amžinam poilsiui, greta eilinių žmonelių ilsisi nemaža ir tų, kurie yra išvarę siauresnę ar platesnę vagą musų visuomeninėj dirvoj ir todėl yra plačiai žinomi JAV lietuviams ar net ir Lietuvoje. Čia yra Adomaičio-Šerno, Dr. A. Karaliaus, M. Jurgelionienės ir kt. kapai.

Čia sugrįš ir Dr. Jonas Šliupas.

Žemaitis.

$250,000 Lietuvai vaduoti nebus didelė suma, jei Tu, Tautieti, prisidėsi savo gera auka!

MES ATLIEKAM . . .
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

ŠLIUPTARNIAI

Pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdomi ir stambi KNYGA (ISTORINIS ROMANAS) apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargus, kančias ir kovas dėl geresnio būvio ir šviesesnio rytojaus . . .

652 didelio formato puslapiai; Dr. Šliupo, "dėdės" Šerno ir Kun. Dembskio atvaizdai; audeklo viršeliai.

Kaina tik $5.00: mažiau kaip 1 centas už puslapį!

Reikalaukite šiuo adresu:

DR. AL. MARGERIS
3325 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

MOTERŲ SKYRIUS

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ

Gausi Auka BALF'ui

Jonas Gustainis Paaukojo $800.00 Atgabenimui į Michiganą Daugiavaikių Šeimų

Šiandien gavusi BALF'o atskaitą už gegužės mėnesį pastebėjau, kad p. Jonas Gustainis iš Melrose Parko (Ill.) jau prisiuntė savo žadėtą gausią auką BALF'ui. Jisai skiria tuos pinigus daugiavaikių šeimų iš tremties atgabenimui į Michigano valstiją, kur joms yra garantuoti gyvenimui butai ir darbas farmose.

Pereitą rudenį BALF'as yra gavęs Michigano farmerių garantijų tremtiniams, tačiau abejojo, ar bus galima jomis pasinaudoti. Mat, darbas ir butai buvo garantuoti, bet transportacija nuo uosto iki apsistojimo vietos neprižadama. O atgabenimui bent 600 asmenų su bagažais nuo New Yorko ar Bostono uostų į Michiganą reikia kokių $20,000. BALF'as tiek pinigų neturi. Ką daryti?

BALF'o direktorių suvažiavime tą klausimą svarstant, aš, kaip direktorė, pasiūliau, kad BALF'as tuoj rengtų tam reikalui specialų vajų. Patariau viešai paskelbti ir užtikrinti, kad šiame vajuje surinkti pinigai bus sunaudoti vien tik tremtinių pristatymui į Michiganą. Kad bus vedama atskira atskaita ir bus perlaikraščius paskelbta kur ir kam kiekvienas centas išleista. Kaip pirmininkas, taip ir visi direktoriai tam pasiulymui pilnai pritarė. Vienbalsiai nutarė, kad vajus tuoj butų pradėtas.

Man labai rupėjo, kad tas vajus pasisektų. Kad jau jei ne visos daugiavaikės šeimos, tai nors jų didžiuma butų atgabenta.

Sugrįžusi iš direktorių suvažiavimo, aš paaiškinau šito reikalo svarbą ir Bostono BALF'o 17 skyriui, prašydama, kad jis pasistengtų kiek galint daugiau aukų sukelti. Kadangi aš jau buvau pasiruošusi vykti Floridon, tai pasižadėjau ir tenai pasidarbuoti.

Miamėj, BALF'o piknike susitikome p. J. Gustainį, kuris prie Chicagos, Melrose Parke, turi du dideliu valgomų daiktų marketu ir daro milioninį biznį. Kalbant su p. Gustainiu apie visuomeniškus reikalus, aš užsiminiau ir apie BALF'o pradėtąjį "Transportacijos Vajų." Jis man tuoj atsakė, kad šįmet jis nutaręs BALF'ui jau nebeaukoti. Ir pasakė kodėl. Priežasčių daug. Vienos jų, žinoma, buvo paremtos gandais, kitos gi turi šiokio tokio pagrindo.

Visų BALF'ui daromų priekaištų aš čia neminėsiu, bet nurodysiu tik tuos, kurie daugiausia yra paplitę ir kuriuos man pakartojo p. Gustainis. Visų pirma, žmonių sudėtos aukos ešančios eikvojamos pasivažinėjimams, nereikalingoms kelionėms, hoteliams ir tt. Kitas dalykas, dėl kurio nebenorima BALF'ui daugiau aukoti, tai patys "dipukai." Esą, mes jiems aukojome, dėjome pinigus, siuntėm maistą ir drapanas kai jie skurdo tremtinių stovyklose Vokietijoj, pagaliau davėm darbo ir buto garantijų, kad jie galėtų atvažiuoti Amerikon, o atvažiavę jie dabar mus "kvailiais" vadina.

Kaip pirma sakiau, p. Gustainis yra stambus biznierius. Jo "Bonnie Bee" supermarketai yra moderniškai įrengti. Prekes jis perka vagonais, kurie prieina jo privačiais gelžkelio bėgiais iki pat jo sandėlių. Darbo pas jį daug, dirba apie 100 žmonių. Ir jis labai geros širdies žmogus, ne šykštuolis. Nors pats negeria ir neruko, bet atvykęs į lietuvių pramogą visus vaišina. Nenuskriaudžia ir savo darbininkų. Iš tremties parsikvietė kelioliką šeimų ir pavienių, visus įkurdino, davė darbo. "Bet ar manot, kad visi jie patenkinti ir dėkingi?"—klausia p. Gustainis. Kur tau! Pamato, kad senas, patyręs darbininkas gauna daugiau algos, tuoj ir protestas. Kodėl, girdi, tam durniui, bemokslniui, mokat daugiau, negu man?

Žinoma, negalima p. Gustainį kaltinti, kad jis nepalankiai yra nusiteikęs "dipukų" atžvilgiu. Atvažiavęs Amerikon jisai pyragų nerado. Jam niekas darbo ir buto garantijų nėra davęs. Atvykęs Amerikon, jisai turėjo sunkiai dirbti anglies kasyklose netoli Shenandoah, Pa. Kaip jis pats sako, "reikėjo pergyventi visko, iki prasimušiau į geresnį gyvenimą." Dirbti jis netingėjo, uždirbtų centų be reikalo neeikvojo, todėl dabar gali pats su šeima gražiai pagyventi ir nesigaili kitiems ranką ištiesti.

Žinodama jo gerą širdį ir duosnią ranką, aš visgi nesilioviau agitavusi, kad p. Gustainis paaukotų kokį $1,000 BALF'o iždan—ne kelionėms, ne hoteliams, bet tų daugiavaikių šeimų transportacijai į Michigano valstiją, kur joms yra garantuotas darbas pas farmerius. Gali but, sakau, kad atsiranda vienas kitas tremtinys, kuris nemoka but dėkingas savo geradariams; bet dėl vieno kito neišmanėlio negalima juk bausti nelaimingų šeimų su vaikais. Mums gaila kiekvieno lietuvio, ir jei tik galim, reikia duoti pagalbą. Reikia atsiminti, kad giminės Amerikoje nevisada gali tremtiniams pagelbėti, jeigu pastarieji turi po keletą mažų vaikų. Kas gali priimti į savo namus šeimą su 6 ar 8 vaikais? Ir kas gali tokiai didelei šeimai apmokėti transportaciją nuo uosto iki apsistojimo vietos? Paliktos Vokietijoj, tos šeimos turės sunkiai vargti ir bus žuvusios musų tautai.

Išklausęs mano argumentus, p. Gustainis suminkštėjo. Jisai sutiko, kad jeigu žmonės nori atvažiuoti darbo dirbti, tai tokiems verta pagelbėti. Ir jis prižadėjo pagalvoti apie auką tokių šeimų transportacijai.

Vėliau, jau išvažiuodamas iš Floridos, p. Gustainis man pranešė, kad jis nutaręs duoti BALF'o transportacijos vajui $800. Ir dabar jis tą prižadą išpildė.

Tai yra labai gražus žestas iš p. Gustainio pusės! Tokia auka apmokės kelionę net kelioms šeimoms.

Už tokią kilnią širdį, daugiavaikių šeimų vardu aš tariu p. Gustainiui nuoširdų ačiu!

M. Michelsonienė.

Meilė, viltis ir kantrybė —tai motinų savybė.

INGRIDOS IR ROSSELINIO SUNUS

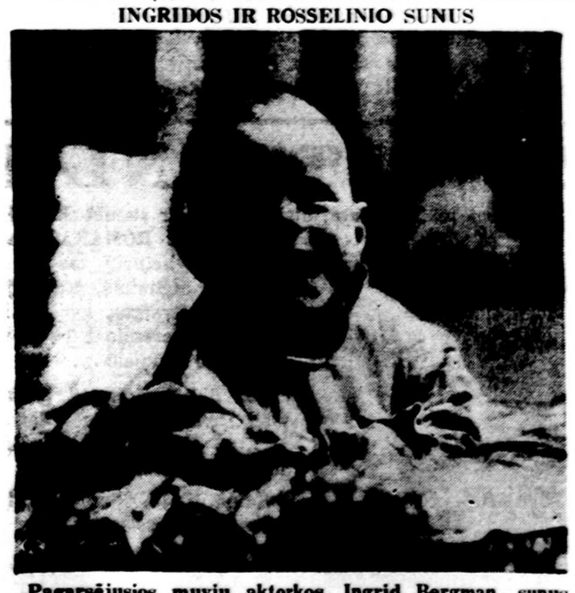

Pagarsėjusios muvių aktorkos, Ingrid Bergman, sunus, kurio ji susilaukė su italų muvių direktoriu Rosselini. Motina sako, kad tas išsižiojęs sutvėrimas jai labai primena jo tėvą. . . .

MRS. E. ROOSEVELT SVEČIUOJASI

Buvusio prezidento F. D. Roosevelt našlė dabar lankosi įvairiuose Europos kraštuose. Paveiksle matyti, kaip ji sveikinasi su senyvu, sergančiu švedijos karaliu Gustavu. Ponia Roosevelt aplankė Skandinavijos kraštus, o Norvegijos sostinėj Oslo ji dalyvavo atidaryme paminklo josios vyrui.

ŽIBUOKLĖS

Žibuoklių kvapas ore plauko,
nors pievoj jų ir nematyt.
Naktis nusvėro jau ant lauko.
Žibuoklių kvapas ore plauko . . .

Naktis tylioji žino daug ko,
bet ko?—negali pasakyti . . .
Žibuoklių kvapas ore plauko,
nors pievoj jų ir nematyt. . . .

K. Binkis.

LIAUDIES DAINA

Kad su tavim,
Ką siela myli,
Drauge gyventi
Man butų miela,
Vargų bakužėj
Stakles duksenti,
Arba
Ratelį sukti.

Kad su tavim,
Ką siela mylė,
Drauge gyventi
Man butų miela,
Sriaunioj upelėj
Gijas skalauti
Ar žolę
Pievoje piauti.

Butkų Juzė.

NELIUDĖK

Neliudėk, neliudėk, o brangioji,
Jeigu skauda dėl meilės širdis—
Yra upė, ir upė gilioji . . .
Jeigu nori—nuplauk joj akis.

Yra mirgančios žvaigždės, kaip akys,
Ir lakštutė ten čiulba nakty;
Yra tykios, žavėjančios naktys,
Jeigu nori—gyvenk paupy.

I—as.

TENISO KOSTIUMAS

Gertrude Moran, žinoma teniso lošikė, pasirodė teniso varžytynėse Londone šitokiame kostiume ir sukėlė daug kalbų, nes, sako, kostiumas daugiau panašus į maudymosi siutą, kaip į sporto apdarą.

"Keleivyje" naudinga yra dazyti visokius biznio skelbimus ir pajieškojimus.

Kaip Prašnekinti Nešnekantį Poną?

"Keleivyje" skaičiau, kaip moteris manė prašnekinti savo vyrą su senovišku surių slėgtuvu. Tas man priminė kitą bandymą "prašnekinti." Buvo taip:

Vienas didelis ponas paskelbė visai plačiai apielinkei, kad jis yra neprakalbinamas. Jis sakė, aš atsisėsiu kambaryje, o atėję žmonės tegu bando mane prašnekinti ir jei aš prabilsiu, tai prašnekinusieji mane gaus geras dovanas.

Atsisėdo ponas kambaryje ir laukia prašnekintojų. Atėjo senų ir jaunų, vyrų ir moterų, bet niekas negalėjo užsispyrusio pono prašnekinti. Pagaliau atėjo vienas jaunas vyrukas. Įėjo jis į vidų, prisiartino prie to pono, pasilenkė ir sako jam patylomis:

—Sakyk, pone, ką man daryti, aš noriu žinoti, kiek kainuoja aukso gabalas toko didumo, kaip arklio galva? Man tas labai svarbu sužinoti!

Neprašnekinamas ponas nors buvo užsispyręs, bet jis mėgo pinigus ir pamanė, kad tas kvailokos išvaizdos jaunikaitis gal tikrai kur nors užtiko tokį didelį auksо gabalą. Todėl ponas neiškentėjo ir sako:

—Ar tu turi tą auksą?

—Ne,—atsakė jaunikaitis,—bet aš norėjau žinoti, kiek jis kainuotų, jeigu aš jį turėčiau!

Taip jaunas žmogus prakalbino unaravą poną, pačmė skirtas dovanas ir atpratino poną girtis, kad jis esąs neprašnekinamas.

—J. K.

MOTINA NUMARINO SAVO VAIKĄ BADU

Tula Mary Guy, 30 metų amžiaus moteris, buvo areštuota New Yorke dėl numarinimo badu savo 3 metų vaiko. Teisme ji prisipažino kalta. Bausmė jai bus paskelbta liepos mėnesį. Sakoma, kad už vaiko badu numarinimą motina galinti gauti iki 20 metų kalėjimo.

Kartu buvo kaltinamas ir jos vyras, numarinto vaiko tėvas; bet jis pasisamdė advokatą ir nori visą bėdą suversti žmonai. Esą, aš jai duodavau kas savaitė po $35 pragyvenimui ir jos pareiga buvo prižiurėti, kad vaikai nebadautų.

Guy'ai turėjo ketvertą vaikų ir kai miesto sveikatingumo pareigunai atvyko į jų namus, tai du vaikai išrodė gerai užlaikyti ir pavalgydinti; bet du kiti buvo purvais apskretę, apiplyšę ir vos tik gyvi nuo bado.

Įdomu, kodėl motina du savo vaiku užlaikė gerai, o kitus du marino badu. Vienas jų mirė, o kitas dabar randasi ligoninėj.

NEVISUR MOTERYS GALI BALSUOT

Ar žinot, kad yra dar apie tuzinas tokių kraštų, kur moterys neturi teisės dalyvauti valdininkų rinkimuose ir negali but renkamos jokioms valstybės pareigoms.

Štai tos šalys:

Colombia, Costa Rica, Iranas (Persija), Egyptas, Haiti, Honduras, Irakas, Jordanija, Lebanonas, Lichtenšteinas, Nicaragua ir Šveicarija.

KARALIENĖ TARPE SAVO PALYDOVIŲ

Paveikslo viduryje matosi jauna graži Beverly Jones, išrinkta Long Beach karaliene Kalifornijoj. Apie ją jos "palydovės," burys gražių mergaičių, kurios visos buvo kandidatės į "karalienės" vietą.

Moteris Atidarė Kunigui Akis

Associated Presss pranešа, kad Romos katalikų kunigas A. Fredette, kuris prieš kiek laiko buvo pametęs katalikų bažnyčią Fond du Lac miestely, šiomis dienomis Milwaukee mieste persikrikštijo į liuteronus ir buvo įšventintas į liuteronų dvasiškius.

Šitų ceremonijų metu, liuteronų bažnyčios pastorius Paul Piotter pareiškė, kad tai esąs "apsišvietimo rezultatas." Kunigas Predette gavęs pasiskaityti knygų, kurių pirma jis neskaitęs, "ir jam atsidarė akys."

Bet iš tikrųjų tam kunigėliui atidarė akis ne knygos, o moteris, nes persikrikštijęs į liuteronus jisai pasisakė tuojau vesiąs merginą.

ŠIENAPIUTĖ

Skamba pievose žvangučiai;
bailiai stiebias gėlės,
kad pamačius, pažiurėjus,
kas čia žvang atėjęs?

Aštrus plienas skina gėles,
padeda dainelė . . .
Baltos kojos mina gėles,
šypsos grėbėjėlė . . .

Tyrų Duktė.

KASA AUKSĄ

Šita jauna moteriškė, kartu su kitais aukso ieškotojais, skubėjo į Wedderburn, Australijoj, kur buvo atrasta aukso. Mrs. Norman Evans, jauna motina, viską metė ir išskubėjo į "aukso šalį" greitai pralobti.

KOVA PRIEŠ AUKŠTAS KAINAS ANGLIJOJ

Anglijos darbiečių vyriausybės pareigunai pradėjo agituoti prieš aukštas gyvenimo kainas. Moterys yra raginamos vartoti boikotą ir kitokius budus.

Dėlto yra spėjama, kad sekantis Darbo Partijos manifestas nereikalausiąs daugiau pramonės nacionalizavimo, bet atakuosiąs pragyvenimo brangumą ir kartu siulysiąs naikinti privatinę prekybą. Nes kai prekyba randasi privatinėse rankose, tai biznieriai, naudodamiesi produktų trukumais, kelia kainas ir daro sau didelius pelnus.

Sukako Jau 128 Metai Ir Vis Dar Negana

Darydami gyventojų surašinėjimą, cenzininkai užtiko Texas valstijoj vieniša senelį, kuris angliškai visai nemoka. Paklaustas, kaip jis vadinasi ir kiek jam metų, jis atsakė ispaniškai: "Senor, aš esu Francisco Comacho ir turiu 128 metus amžiaus." Apie 10 metų atgal mirusi jo sesuo, turėdama 125 metus. Nuo to laiko jis gyvena grįtelėj vienas ir sakosi norėtų dar ilgiau pagyventi.

PATARIMAI

Pageidaujant gražių, didelių vaisių, reikia praretint vaismedžių šakas. Juo retesnės šakos, tuo didesni ir gražesni vaisiai.

Jeigu siuvant odą reikia ją pradurti, tai patartina įkaitinti didelę adatą arba šiaip kokį vielos galą raudonai ir greitai durti per odą.

Verdant ryžius, ištepk augalų taukais puodą, tąsyk ryžiai neprilips prie puodo dugno.

Žuvis ir kitas jurų maistas kambario temperaturoj pagenda į kelias valandas. Jį reikia tuoj virti arba laikyti šaldytuve.

Kepant bulves, reikia jas nuplauti, nušluostyti ir aptaukuoti. Tąsyk bulvės greičiau iškeps, bus minkštesnės ir bus galima valgyti su žieve.

Iš Plataus Pasaulio

Čechų Vyskupai

Čechoslovakijos vyskupai, priešakyje su arkivyskupu Jozef Beran, atsisakė pasirašyti "taikos peticiją," kurią dabar bolševikai propagandos sumetimais kaišioja visiems pasirašyti. Ta peticija siulo uždrausti atominius ginklus, bet n i e k o nesako apie Rusijos varomą atominių ginklų kontrolės sabotažą.

Ledo Kalnai

Šv. Lauryno įlankoje Kanadoje pasirodė iš šiaurės atnešti dideli ledo kalnai.

Kanados laivininkystės prižiurėtojai įspėja v i s u s laivus saugotis tų ledo kalnų, nes rukais padengtoj juroj jie yra nuolatinis pavojus jurininkams.

Orlaivių Nelaimės

Du prancuzų keleiviniai orlaiviai praeitą savaitę, skrisdami iš Indokinijos į Prancuziją nukrito Persijos įlankoje. Nelaimės įvyko bėgyje dvejų dienų ir jos atsitiko maždaug toje pačioje v i e t o j e. Prancuzai spėja, kad Indokinijos komunistų partizanai susabotažavo orlaivių m o t o r u s. Nelaimėse žuvo 57 žmonės.

Japonijos Komunistai

Japonijos komunistų partija padavė teismui skundą prieš ministerių pirmininką, kuris, pagal generolo MacArthur'o įsakymą, pavarė iš vietų 41 komunistų vadą. Komunistai sako, kad toks jų teisių paneigimas prasilenkia su konstitucija.

Peru Maištas

Nuo birželio 13 iki birželio 16 d. Peru mieste Arequipa ėjo kruvinos kautynės tarp sukilėlių ir karišKos diktaturos armijos. Sukilėliai reikalavo demokratiškų prezidento rinkimų, o valdančioji klika leido išstatyti tik vieną kandidatą, generolą Odrią. Vyriausybė giriasi maištą užsmaugusi. Kautynėse žuvo virš 200 žmonių.

Ispanija ir Indonezija

Ispanijos vyriausybė nutarė pasikeisti ambasadoriais su Jungtinėmis Indonezijos Valstybėmis. Beje, tas vardas Indonezijos respublikai nebetinka, nes iš 16 valstybių, kurias sudarė Indonezijos Federaciją, dabar bėra tik trys ir tos pačios nepoilgo bus įjungtos į Indonezijos Respubliką.

Rusijos Biudžetas

Maskvoje posėdžiauja dresiruotų juros šuniukų parlamentas, vadinamas "aukščiausiu sovietu." Virš 2,000 vyrų ir moterų kasmet vienbalsiai patvirtina visus Sovietų vyriausybės ir komunistų partijos išleistus dekretus ir taip pat vienbalsiai patvirtina valstybės biudžetą.

Sovietų valstybės biudžetas ateinantiems metams numato pajamų 432 bilionus rublių (pernai siekė 437 bilionus rublių), o išlaidos numatomos 427,000,000,000 rublių (pernai išlaidos siekė 412 bilionų rublių).

Ginklavimosi reikalams Sovietų vyriausybė numato išleisti 79,400,000,000 rublių arba, imant pagal oficialinį kursą, Rusija ginklavimuisi išleidžia 19,850,000,000 dolerių. Amerikos vyriausybė prašo kongresą skirti ginklavimosi ir krašto gynimo reikalams 13,545,000,000 dolerių.

Palyginimas rusų ir Amerikos ginklavimosi išlaidų nėra lengvas, nes rublis nėra lygus 25 centams, kaip Rusijos valdžia skelbia, o ir biudžeto surašymas abejose šalyse yra labai skirtingas. Rusijoj kareiviai gauna labai mažą atlyginimą, tuo tarpu Amerikoje kareivių algos yra stambi išlaidų pozicija. Rusijoj visa karo pramonė yra vyriausybės rankose ir todėl kariškiems užpirkimams valdžia gali nustatyti tokias kainas, kokias ji nori, o Amerikoje išlaidos kariškiems užpirkimams priklauso nuo vyraujančių kainų. Todėl palyginimas nėra lengvas. Bet aišku yra viena, kad Rusija išleidžia milžinišas pinigų sumas ginklavimosi reikalams ir laiko didžiausią armiją.

(Apie tą yra daugiau informacijų ir šio "Keleivio" apžvalgoje.)

Aukščiausias sovietas ilgai plojo ir kėlė ovacijas Stalinui, kuris to sovieto posėdyje pasirodė. Visi atstovai ėjo lenktynių, kuris daugiau šauks ir plos rankomis diktatoriaus garbei.

PIRMAS NEGRAS TEXAS UNIVERSITETE

Antro pasaulinio karo veteranas, John Sounders Chase (dešinėj), yra pirmas negras, kuris buvo priimtas į Texas Universitetą Austin mieste. Jis studijuoja architekturą. Iki šiolei negrai negalėjo to universiteto lankyti.

KorespondencijoS

Baltimorė Rengiasi S. L. A. Seimui

SLA 46 Seimo Delegatams ir Svečiams Pranešimas

SLA seimas jau čia pat. Norime paaiškinti, kaip geriau, atvykus į Baltimorę, rasti Lord Baltimore viešbutį.

Kurie atvyksta į Camden stotį, tai iš stoties tik vienas blokas į rytus iki Hanover gatvės. Hanover gatve reikia eiti į šiaurę keturius blokus, tai ten ir yra Lord Baltimore viešbutis. O kurie atvyks į Pennsylvania stotį, tai važiuokite Charles gatve į south pusę iki Baltimore gatvės ir eikite vieną bloką į west pusę ir rasite viešbutį.

Birželio 26 d., 10 val. iš ryto prasidės SLA 46 seimas Lord Baltimore viešbutyje. O tą vakarą mes rengiame Lietuvių Salėje, 851 Hollins ir Parkin gatvių kampas, susipažinimo vakarą, kuris prasidės 7:30 val. vakare. Čia yra daug naujų tremtinių, tai delegatai, kurie norės rasti savo kaimynų ar giminių, tai rasite minėtame parengime. Įžangos maža kaina, tad visiems bus patogu sueiti pasilinksminti. Muzikantai irgi tremtiniai, gerai grajina. Kurie mėgsta šokti, kai išgirs B. Jonušio vedamą orkestrą, tai negalės ramiai sėdėti nešokę. Mes, rengėjai, stengiamės, kad butų linksmas parengimas. Kurie nebusite minėtame parengime, tai paskui gailėsitės. Įžanga tik 50 centų. Tad visi jauni ir seni kviečiami dalyvauti ten kur nereikės nuobodžiauti.

Oficialus seimo banketas bus Lord Baltimore viešbuty, ten nereikės prakaito šluostytis, nes yra "cooling system." Banketas įvyks birželio 28 d., trečiadienį, 7:30 val. vakare. Kviečiame visus delegatus ir svečius dalyvauti tame bankete, nes tokių progų mažai esti. Kur SLA seimai įvyksta, tai ten buna kaipo to miesto lietuvių šventė. Taigi mes baltimoriečiai irgi pašvęskime ta proga, nes kito seimo greitai Baltimorėj nebus.

Z. Gapšys.

4405 Valley View Ave., Baltimore 6, Maryland.

—:—

Birželio 29 Dainos Koncertas

Darbščioji lietuviška Baltimorė visu stropumu rengia SLA seimą ir laukia svečių, delegatų ir nedelegatų. Be kitų parengimų Dainos Draugija rengia koncertą, birželio 29 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 851 Hollins St.

Dainos chorą veda Lilija Geleželaitė - Bekerckienė, Baltimorėj gimusi, augusi ir čia Peabody konservartoriją baigusi lietuvaitė. Jos vedama "Daina," moterų ir vyrų grupės, padainuos gražių dainelių. Duetą dainuos Elene Murčlandienė ir Marijona Jurkšaitė; klarnetu gros Klemensas Praleika, jis studijavo muziką Lietuvoje; smuiku solo grieš Lilija Gričinaitė - Bulotienė, jai akompanuos jos sesutė E. Gričinaitė.

Koncerte dalyvauja Klemensas Andreikus, puikus tenoras, Florence Petrulytė, Peabody konservatorijos auklėtinė, ir Jurgis Galkus. Jie dainuos solo ir grupėmis.

Įžanga koncertą $1. Tad iki pasimatymo koncerte ir "tegul skamba musų dainos po šalis plačiausias."

D-s.

Biznieriams geriausia vieta pasiskelbti "Keleivyje."

GARDEN CITY, MICH.

Mirė Vincas Overaitis

A. a. Vincas Overaitis, 58 metų, atsiskyrė iš gyvųjų tarpo gegužės 28 d. Per pastaruosius du metus velionis Vincas sunkiai sirgo, kol galutinai gyvybė tapo pakirsta.

Velionis Vincas gimė ir augo Paršelių kaime, Šumskų parapijos, Vilkaviškio apskr. 1913 metais atvyko į Ameriką, į Mahanoy City, Pa., pas brolį Juozą, kur dirbo kietųjų anglių kasykloje. Juozui išvažiavus į Detroit, Mich., ir Vincas su šeima atvažiavo į Detroitą 1918 metais. Apart kitų užsiėmimų, velionis ilgiausiai dirbo Ford Motor kompanijoj ilgiau kaip 25 metus. Buvo įsigijęs ukį, bet ukininkavimu nesivertė. Pastaraisiais keliais metais nesijautė gerai, tai apleido Fordo dirbtuvę ir apsigyveno mažam miestely Standish, Mich., apie 140 mylių nuo Detroito.

Kadangi velionis ilgai gyveno Garden City, tai prieš mirtį keleta savaičių atvažiavo į Garden City pas jauniausią sunų ir čia užbaigė gyvenimo valandas.

Velionis paliko dideliame nuliudime moterį Teofilę, dukterį Marę Užusienę su šeima Standish miestelyje, keturis sunus—Vincą, Joną, Vytautą ir Petrą, ir brolį Juozą Detroite. Velionies visi sunųs gyvena Garden City, Mich.

Kadangi Vincas buvo linksmaus budo ir draugiškas, tai turėjo daug draugų ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių, tai velionį palydėjo į kapus daugybė automobilių, o prie karsto buvo daugybė įvairiausių gyvų gėlių, net stebėtis reikia, kad paprastam darbo žmogui prinešė tiek daug gėlių.

Palaidotas gegužės 31 d. Holy Sepulchre kapinėse.

Ilsėkis, Vincuk, musų visų mylimas, laisvoje Amerikos žemelėje, kuri ir mus neužilgo priglaus.

Ponia Teofilė Overaitienė širdingai dėkoja grabnešiams ir visiems, kas tik kuomi prisidėjo prie laidotuvių, taipgi už gėles ir šv. mišias.

Brolis Juozas Overaitis.

Kanadoje

Pakvietimas į Socialdemokratų Pikniką

Socialistų kaminskiečių ir Toronto socialdemokratų organizacijos šiuomi nuoširdžiai kviečia Toronto, Hamiltono,, Oakvillės ir apielinkių lietuvių į Joninių laužą-pikniką, kurs įvyks šeštadienį, birželio 24 d., 7 val. vakare Oakvillėj, tame pat miškelyje kuriame pernai vasarą vyko lietuvių socialdemokratų, kaminskiečių, Hamiltono lietuvių ir kitų lietuviškų organizacijų linksmi piknikai gaivinančios gamtos prieglobsty.

Programoj linksmi šokiai ant geros platformos grojant europietiškam orkestrui. Įvairųs žaidimai ir staigmenos visiems Jonams, bufete užkandžiai ir gėrimai. Žodžiu, bus padaryta viskas, kad svečiai kuo maloniausiai ir jaukiausiai praleistų laiką ir laisvai nevaržomai pasidžiaugtų gamtos aplinkuma pasilsėdami nuo didmiesčių triukšmo ir tvankumo.

Iš Toronto ir Hamiltono važiuojama Queen Elizabeth Way iki Oakvillės signalinių (trafiko) šviesų. Privažiavus šviesas torontiečiai suka į dešinę, hamiltoniečiai į kairę ir važiuoja apie mylią į pikniko vietą.

Autobusai iš Toronto išvyksta pradedant 6 val. vakaro nuo lietuviškos valgyklos, Dundas ir Manning gatvių kampo. Autobusai iš Hamiltono išvyksta pradedant 6 val. vakaro nuo autobusų stoties.

Taigi visi į socialistų Joninių laužą-pikniką Oakvillėj. Jeigu šeštadienį lytų, tai esant gražiam orui piknikas įvyks sekmadienį, birželio 25 d., 2 val. po pietų toje pačioje vietoje.

Rengėjai.

KAMBARYS VIENAI YPATAI

Galima gauti gerą kambari ant antro aukšto vienai ypatai. Kreipkitės šiuo adresu: 14 Holbrook Ave. (2nd floor), Montello 7, Mass. (26)

Baikite Savo Kančias

Arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—($1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—($1.00)—duoda STEBĖTINUS rezultatus.

NAUJAS—KAIP STEBUKLAS

Stanis—3 in 1 kojų gydymas. Vėsina ir palengvina "sekundėmis" pavargusias, degančias, patinusias ir skaudančias kojas.

Kai nuo skaudančių kojų jaučiatės senas, tai Stanis kojų vonia pagelbės, kad norėsite net šokti!!

Didelis, pusės svaro gabalas, tiktai už 75c, siunta apmokėta. **Speciali pasiula, 3 gabalai už $2, siunta apmokėta.**

Ateikite arba atsiųskite "money order." Gaunama geresniose aptiekose ir Wieboldt krautuvėse. (27)

Z. G. STANIS COMPANY
2822 Archer Ave., Dept. K, Chicago 8, Ill.

Geriausias ir plačiausias lietuviškai angliškas, angliškai lietuviškas

ŽODYNAS

Įsigykite šį A. Lalio kapitalinį veikalą! Nauja laida su ištarimu, dviem dalimis.

Neįrištas $12, įrištas $14. Gaunamas pas:

DR. D. PILKA
546 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

NORIU DARBO ANT FARMOS

Aš paieškau darbo ant farmos. Moku visokius žemės ukio darbus. Dėl atlyginimo bus galima susitarti. Kam reikia, prašau rašyti šiuo adresu:

R. Peter Malenowske,
1001 Eastern Parkway,
Brooklyn 13, N. Y.

BATŲ TAISYMO ŠAPUKĖ PARDAVIMUI

Parduodu batų taisymo dirbtuvėlę. Landes mašinos, 2 presai ir kas tik reikalinga tokiam darbui. Renda pigi, iš bėdos galima čia pat ir gyventi. Tavoro yra ant 3 mėnesių. Aš išeinu į didesnį biznį. Lietuviai, nepraleiskit auksinės progos. Vienas šiaučius ant trijų miestelių. Su gera sveikata tik dirbk ir norėk. Kaina gera. Rašykit:

A. Gulben,
Oxford, Mass.

PAIEŠKOJIMAI

Aš, Ieva Mockus-Yanuškis, kilusi iš Vazbučių kaimo, Kuršėnų parapijos, paieškau mano ir mano 1949 metais lapkričio 28 d. mirusio vyro Jono Yanuškio giminių. Prašau atsišaukti šiuo adresu:

Mrs. Eva Yanuškis,
161 I Street,
So. Boston 27, Mass.

Paieškoma Agnieška Savickaitė-Vizgirda, gyvenusi Brooklyne. Maloniai prašau atsiliepti šiuo adresu:

Petronelė Dapkunas,
4209 Euclid Avenue,
Baltimore 29, Md.

Paieškau Vokietijoje Melkuną, kilusį iš Kronių valsčiaus, Kalvių parapijos, girdėjau, kad jis gyvena prie Hanoverio, Britų zonoje. Jis pats ar kas jį žino malonėkit parašyti šiuo adresu: (25)

Frank Melkunas,
59 P Street,
So. Boston, Mass.

APSIVEDIMAI

Našlė moteris paieško gyvenimo draugo, arba darbo už gaspadinę ant farmos ar mažame miestely. Daugiau žinių suteiksiu per laišką.

Mary Tibuslka,
Elysian Gardens,
Dover, Mass. (25)

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Root) auga ir Lietuvoje. Lietuvoje ją vadina "begalinė," nes niekas nėra suradęs jos galo. 200 metų atgal Lietuvoje gydytojai Begalinę Šaknį nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų, drugių, nuo vidurių uždegimo ir atliuosavimui surakintų ir neveiklių sąnarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų. Kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paralyžiaus. Pasidaryk Begalinės arbatos ir gerk. Prisiunčiam į jusų namus. Begalinės svaras $7.00. Už $1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ

Skaudžių Žaizdų

IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos nieši ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir spaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvina jusų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiuvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiustančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagelbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money orderį į: (11-1i

LEGULO, Dept. 2, 4847 W. 14th Street, CICERO 50, ILL.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtingiausia Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ $2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpų ir pomirtinių apdraudų yra išmokėjęs arti $5,000,000.00.

Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje.

Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo $100.00 iki $5,000.00.

Ligoje pašalpa sąvaitėje $9.00 ir $12.00.

Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Vajus. Įstojimo nereikia mokėti. Daktarui už egzaminavimą apmoka Susivienijimas.

Tapk Susivienijimo nariu ir prirašyk savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

Ar Jusų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai prašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kune ir jusų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turit keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jusų paakiai patinę, vartokit

ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS NO. 101

Kaina $1.10 su prisiuntimu. Musų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu.

Užsakymus su pinigais adresuokit taip: (22)

SANITAS HERBS, Dept. K
1125 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiurą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kudikystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, ivetų ir vardų nurodymais.

Paskutiniais laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo ėsti vėžys. Šiomis dienomis buvo paskliduisi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kai giltinė jį nusineš?

Brošiura didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygyne:

KELEIVIS
636 Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

GENOCIDO DIENŲ MINĖJIMAS BOSTONE

Minėjimas įvyko birželio 18 d. Municipal Building patalpose ir sutraukė pilną salę dalyvių. Po Dr. P. Padalskio ir K. Bielinio kalbų buvo vienbalsiai priimta protesto rezoliucija prieš tautų naikinimą ir Lietuvos okupaciją. Po to sekė meninė minėjimo dalis. Joje dalyvavo estė dainininkė Rita Keskula, latvių vyrų oktetas "Tėvija" gražiai atlikęs savo programą ir padainavęs dvi lietuviškas daineles. Iš lietuvių dainavo solistas S. Liepas ir deklamavo aktorius H. Kačinskas. Solistams akompanavo muzikė A. Tataronytė.

Šis minėjimas tuo ypatingas, kad jame dalyvavo visos trys Baltijos tautos. Daugiau tokių minėjimų. Aukų surinkta apie 400 dolerių. Šį minėjimą suruošė ALT Bostono skyrius.

Rep.

Iškelia Naujas Bostono Kontraktorių Suktybes

Bostono miesto finansų komisija skelbia, kad ji susekusi naujas kontraktorių suktybes taisant Bostono mokyklas. Sako 145,000 dolerių skirtų įvairiems darbams prie mokyklų taisymo teko kontraktoriams, kurie savo pasižadėjimų neišpildė, darbą atliko netikusiai ir komisija siulo reikalauti iš kontraktorių, kad jie darbą atliktų, kaip buvo pasižadėję, arba grąžintų jiems sumokėtus pinigus. Miesto kontraktai dėl mokyklų taisymo buvo padaryti majoro Curley administracijos ir netikusieji darbai buvo atlikti baigiant majorui Curley šeimininkauti mieste.

International Institute Rengia Išvažiavimą

Bostono International Institute ateinantį pirmadienį, birželio 26 d. vakare, nuo 8:30 iki pusiaunakčio "Boston Belle" laivu rengia metinį naktinį išvažiavimą į jurą. Bus šokiai prie geros muzikos ir kiti malonumai. Tikietai po $1.50 perkant iš anksto, o laivui išplaukiant $2. Į išvažiavimo komitetą nuo lietuvių įeina Mrs. Bernice Cleveland, Mrs. A. Namaksy, Mrs. Dumša ir Larry Švelnis.

Tikietus į išvažiavimą galima gauti International Institute, 190 Beacon St., tel. KE 6-1081 ir 1082. Tikietų iš anksto galima gauti ir Jordan Marsh Travel Bureau ir Filene's Personal Service.

Lietuvos Skautų Brolijos J. A. V-bių Rajono Vadeivos paskautininkio Liuto Griniaus brangiam tėveliui ir buv. Lietuvos Prezidentui DR. KAZIUI GRNIUI mirus, broliškai atjaučiame jo skausmą ir kartu liudime.

Bostono Lietuviai Skautai.

PROTESTO MITINGAS CAMBRIDGE'IUJE

Sekmadienį, birželio 25 d., Amerikos Lietuvių Tarybos Cambridge skyrius rengia protesto mitingą prieš Lietuvos okupantus. Mitingas įvyks Roberts School salėje, kampas Windsor ir Broadway gatvių; pradžia 3 val. po pietų.

Kalbės miesto majoras Crane ir buvęs Lietuvos seimų narys K. Bielinis.

Meninėje programoje dalyvauja: solistai Julius Kazėnas ir Vytautas Bakunas, J. Kazėno vyrų kvartetas ir parapijos mokyklos vaikučiai. Akompanuos muzikė Amelija Tataronis.

Tą dieną visi lietuviai eina į mitingą! Priminkime laisvajam pasauliui lietuvių tautos kančias ir maskoliųbolševikų žudomus ir kankinamus musų brolius.

Visi į protesto mitingą prieš musų tautos žudikus ir pavergėjus.

ALT Cambrdge Skyrius.

LIETUVIAI SKAUTAI VYKS Į JAMBOREE

Pereitą savaitę paaiškėjo, kad lietuvius skautus antroje tautinėje BSA jamboree atstovauti vyks viena reprezentacinė skiltis su vienu vadovu. Tą skiltį sudarys lietuviai skautai iš Baltimorės, Bostono, Hartfordo ir Rochesterio. Jai vadovaus bostoniškis skautininkas Martynas Jurkšas.

Džiugu, kad lietuviai skautai ryžosi atstovauti lietuviškąjį jaunimą 42 tautų skautiškajame palapinių mieste, Valley Forge jamboree (BSA per tarptautinį skautų biurą Londone buvo išsiuntinėję kvietimus viso pasaulio skautų organizacijoms).

Šioj jamboree stovyklaus tik 12-18 metų skautai. Philadelphijos lietuvių skautų vadovo vyresn. skiltin. R. Mišausko pastangomis tuo pat metu (birželio 29—liepos 6 d.) netoli Valley Forge bus pravesta grynai lietuviška stovykla skautams vyčiams bei vadovams.

Bostono lietuvių skautų bičiuliai birželio 24 d. rengs į jamboree vykstantiems skautams išleistuves. Visi skautams prijaučiantieji maloniai kviečiami dalyvauti tame pobuvyje ir duosniai paremti į jamboree vykstantį reprezentacinį lietuvių skautų vienetą.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

"Keleivy" skelbiasi "Lietuviška Aptieka" South Bostone. Jos savininku pasiraso p. H. Cabit. Man rupėjo patirti, kiek toj vaistinėj yra lietuviškumo. Taigi eidamas pro šalį anądien užsukau ir užklausiau, ar galima lietuviškai susikalbėti? **"Taip, tamsta, mes čia kalbam lietuviškai,"** atsakė vidutinio ugio, švelniai nusiskutęs vyras. Paaiškėjo, kad tai yra pats savininkas, p. Cabit. Nors jis ne lietuvių tautos, bet gerai kalba lietuviškai, ir man buvo labai malonu su juo pasikalbėti. Jo vaistinė įrengta moderniškai, turbut geriausia South Bostone.

Vietinis.

ANGLŲ KALBOS VASARINIAI KURSAI

Bostono International Institute rengia vasaros metu vakarinius anglų kalbos kursus du kartu per savaitę, antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 7:30 iki 9:30. Kursai prasidės birželio 20 d. Įsirašyti galima International Institute, 190 Beacon St. vakarais. Įsirašymo kaina $1 ir 25c už pamoką. Mokytojos yra p-lė Frances Smith ir ponios V. Sulivan ir D. McHugh. Telefonas KE 6-1081.

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Bostono vietininkijos 52 DLK Kęstučio draugovė kaskart vis auga ir plečia savo veikimą.

Šį pavasarį draugovė, iki šiol buvusi laukiamas svečias pas amerikiečius skautus, tapo priimta į Boy Scouts of America organizaciją.

Gegužės 20 d. antrojo BSA tunto reikalų vedėjas sktn. Lee Beliveau iškilmingoje sueigoje kęstutėnams įteikė draugovės čarterį, kurį priėmė Bostono lietuvių skautų vietininkas sktn. prof. Ig. Končius. Sueigoje dalyvavę svečiai ir skautų bičiuliai pasakė daug skatinančių minčių, ragindami kęstutėnus palaikyti brolišku ryšius su amerikiečiais skautais ir tvirtai žengti lietuvybės keliu.

Kartu reikia pasidžiaugti, kad musų skautai dalyvaudami amerikiečių skautų užsiėmimuose dažnai pirmauja. Savo sugebėjimus jie jau parodė dviejose iškylose (išvykose į gamtą) su amerikiečiais skautais. Dienos iškyloje Lexingtone ir nakties iškyloje prie Chestnut Hill ežero birželio 3-4 naktį, kur turėjo malonią ir pilną įspudžių stovyklinę naktį gražios gamtos prieglobstyje.

Gera.

Mokslo Metų Užbaigtuvės

Lituanistikos mokyklos mokslo metų pabaigtuvės bus birželio 24 d., 11 val. ryto, parapijos salėje. Kviečiame mokinių tėvus, lietuvių kulturos rėmėjus ir šiaip svečius; atsiveskit vaikus.

Tarsimės apie lituanistikos mokyklos darbą vasaros metu.

Vedėjas.

GRAŽIAI ĮRENGTA LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Mirtis yra liudnas reiškinys musų gyvenime, bet ji neišvengiama ir mirusius savo artimuosius mes turime palaidoti. Tiesa. Amerikoje tas darbas yra pavedamas vadinamiems graboriams, nes numirėlį čia reikia užbalzamuoti ir daug kitų dalykų atliktį, kurių betkas negali padaryti. Lietuviams tokiais liudnais atsitikimais patarnauja lietuviai graboriai, kurių galima rasti bevelk kiekvienoj didesnėj kolonijoj. Anądien man teko aplankyti tokios profesijos jauną lietuvį Brocktone. Jis vadinasi Edward J. Waitt. Po numeriu 30 Emerson Ave. jis turi gražiai įrengęs laidotuvių koplyčią, kurią tikrai malonu buvo pamatyti. Tikrai rimta vieta. Edward Waitt yra čia gimęs ir augęs lietuvis, bet gražiai kalba lietuviškai. Jisai paveldėjo tą biznį iš tėvo, bet dabar veda vienas pats, tėvas jau nepriklauso.

—J. A.

PAGERBĖ DAKTARĄ PAŠAKARNĮ IR ŽMONĄ

Birželio 10 d. adv. F. J. Bagočiaus ir žmonos namuose, 200 Edgehill Road, Miltone buvo suruoštos vaišės Dr. Juozo ir Barboros Pašakarnių 30 metų vedybinio gyvenimo proga. Dalyvavo apie 60 svečių. Visą tvarką vedė Pašakarnių dukrelės, p-lės Jean ir Joan. Sukaktuvininkams svečiai įteikė vertingą dovaną, sidabrinį arbatos setą.

Dr. Pašakarnis yra plačiai žinomas musų apielinkėj. Jis pirma gyveno Dorchestere, o dabar įsigijo puikius namus Miltone, 507 Brook St., kaimynystėje adv. ir Mrs. Bagočių, Dr. Jakimaviččiaus ir pp. Michelsonų.

Dalyvis.

PONAI DRAKE'AI GRĮŽO IŠ FLORIDOS

Pranas Drake ir žmona prieš kelias dienas grįžo iš Floridos, kur jie praleido žiemą ir dabar vėl atidarė savo biznį, išnuomoja kambarius Nantasket Beach, prie 68 Mountford Rd. Ponai Drake'ai šį pirmadienį buvo užėję į musų ofisą ir sakėsi jau išnuomonją kambarius vasarotojams.

Harvardo Mokslainė Gavo 10 Milionų Dolerių

Pernai vasarą John D. Rockefeller Jr. pažadėjo Harvardo mokslainei duoti 5 milionus dolerių, bet su sąlyga, jei mokslainė sukels iš savo prietelių kitus 5 milionus dolerių iki šių metų liepos mėnesio. Šį pirmadienį Harvardo Universiteto prezidentas J. B. Conant paskelbė, kad mokyklai pavyko sukelti iš savo buvusių studentų ir įvairių korporacijų 5 milionus dolerių, todėl mokykla dabar gauna 10 milionų dolerių savo įstaigoms gerinti ir plėsti.

Draugijos Kovai su Vėžiu Vajus Pasibaigė

Amerikos Draugija Kovai su Vėžiu baigė šių metų vajų. Massachusetts tos draugijos skyrius buvo pasimojęs sukelti 530 tukstančių dolerių ir užsibrėžtą sumą ne tik sukėlė, bet perviršijo.

Dar galima gauti "Keleivio" Kalendorių 1950 metams. Daug skaitymų ir informaciju. Kaina 50 centų.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

460 Broadway, South Boston

*

VIENINTELIS SUTAUPŲ BANKAS SOUTH BOSTONE

Turtas per $35,000,000 Sutaupos per $31,000,000

*

APSAUGOKIT SAVO DOKUMENTUS, BONDSUS IR KITUS VERTYBIŲ POPIERIUS

Paimkit **Nuomon Safe Deposit Boxą, Tik $6 ir Taksai**

*

Apdraudžiam Gyvybę Savings Banko Sąlygomis

LIETUVIAI SKAUTAI PAS AMERIKIEČIUS

Antrojo BSA tunto South Bostono 4 ir 16 draugovės birželio 14 d. Flag Day proga buvo pasikvietę susipažinimo sueigon lietuvių skautų 52 DLK Kęstučio draugovę. Ta proga birželio 15 d. "The Boston Daily Globe" buvo įdėta kęstutėnų nuotrauka su sktn. Martynu Jurkšu ir sueigos vadovu sktn. Leo Dauwer.

NUTARĖ PAKELTI MOKYTOJŲ ALGAS

Bostono miesto mokyklų komitetas praeitą penktadienį nutarė pakelti mokytojų algas po 204 dolerius per metus. Tam reikalui miestas turės išleisti papildomai 700,000 dolerių, bet iš kur bus imami tam reikalui pinigai, niekas nežino. Mokyklų komitetas gegužės 1 d. įteikė majorui savo biudžetą ir jame nenumatė algų pakėlimo. Todėl, atrodo, kad dabartinis nutarimas paliks popieryje iki kitų metų vasaros.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

"Dipukui," Worcester, Mass. — Tamstos rašinėlio "Pavasaris 1950 Metų" negalėsime įdėti, nes nenorim kiršinti naujųjų ateivių prieš senuosius, nei senųjų prieš naujuosius. Manome, kad daug geriau butų visiems, jei kiršinimai visai nepasirodytų spaudoj. Kaip senųjų taip ir naujųjų ateivių tarpe yra visokių žmonių ir pagal vieno kito netikusį pasielgimą nedera visus versti į vieną puodą.

Anonimiams Bendradarbiams.—Gauname nemažai korespondencijų, kartais visai gerai parašytų, bet be tikrų autorių parašų. Į laikraštį tikros pavardės galima nedėti, jei autoriai nepageidauja, bet redakcija turi žinoti, kas korespondenciją rašo. Kas bijo paduoti redakcijai savo tikrą pavardę, tas, matomai, nėra tikras dėl rašomos korespondencijos turinio, todėl jau vien dėlto tokios korespondencijos į laikraštį negali buti dedamos. "Bijantiems," kad jų tikroji pavardė nepatektų kur nereikia, užtikriname, kad iš redakcijos korespondentų pavardės nei viešumon nei "suinteresuotiems" asmenims nepatenka.

MASS. VALSTIJA VIS DAR BE BIUDŽETO

Massachusetts valstijos seimelis vis dar negali sutarti dėl ateinančių metų biudžeto. Šį pirmadienį valstijos senatas biudžetą sumažino 3 milionais dolerių ir pasiuntė jį atstovų rumams. Senatas siulo biudžetą sumoje $215,875,000. Atstovų rumai dabar iš naujo persvarsto tą biudžetą.

BOSTONAS TURĖS PLANETARIUMĄ

Charles Hayden fondacija paskyrė 250,000 dolerių Bostono planetariumui statyti. Planetariumo statymas ir įrengimas kainuos 500,000 dolerių, todėl dabar prasidės vajus sukelti dar trukstamus 250,000 dolerių. Vajų organizuoja Bostono mokslų muzėjus.

CAMBRIDGE MIESTAS NEŽINO "RAUDONŲJŲ"

Cambridge miestas prašė justicijos departamentą, kad jam duotų sąrašą to miesto komunistų. Justicijos departamentas atsisakė patenkinti miesto prašymą, nes, sako, komunistų sąrašai justicijos departamente yra sudaryti tam, kad galėjus susekti prasikaltėlius prieš federalinius įstatymus, o ne kuriam kitam tikslui.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvių Radio Korp. radio programas šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

1—Muzika.

2—Vyrų kvartetas vadovaujant dainininkui Juliui Kazėnui.

3—Magdutės Pasaka.

Po programui prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court st. Boston, Mass., o biznio reikalais rašykit ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus

Ar Malevosit Namą?

Jei taip, paveskit darbą firmai Reg-La-Flo Painting Co. Apskaičiavimas dykai. Telefonuokit: SO 8-7924. (25)

PARDUODU PIANĄ

Player pianas geram stovyje ir prieinama kaina. Kam toks yra reikalingas, tegul kreipiasi žemiau nurodytu adresu ir laiku—darbo dienomis po 6 val. vakaro, šeštadienis ir sekmadieniais visą laiką. A. Yvanauskas, 280 E St., So. Boston, Mass. (trečios lubos). (25)

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už $12 per metus gausi ligoje $25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreipkitės į: (n35)

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT

100 Dorchester Street
SOUTH BOSTON
Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europon. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

PARSIDUODA NAMAS

So. Bostone, 143 Bolton St., parsiduoda tuoj pat medinis, naujai pataisytas namas prieinamomis sąlygomis. Kreiptis į V. Balukonį, 260 Broadway, arba telefonu: SO 8-9307.

(27)

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime musų krautuvėj visokių mašinų išrandavojimui, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnišių, sienoms popierių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės

Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Bostone
Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUth Boston 1320

Tel. SO 8-2805
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dieną
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 COLUMBIA ROAD
arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SOboston 8-0948
Res. 87 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. PArkway 7-0402-M.

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY
18 Tremont St., Kimbal Building
Kambarys 205
BOSTON. Tel. LA 3-2371
arba: SO 6-2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą Santuokai
VALANDOS:
Nuo 9 iki 6 kasdien.
Šventadieniais uždaryta.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston

Pristato toniką, vyną ir visokios rušies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)

Savininkas:
JUOZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141
arba namuose, 1650 Columbia Rr., So. Bostone, Tel. SO 8-2414.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiura, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOuth Boston 8-4618